

REDAKCJA
tel. 662 061 331

ODWIEDŹ NASZ PORTAL

RYPIN-**CRY**.PL

**Bieżące informacje
z regionu
pod Twoją ręką**

RYPIN

**Burmistrzowie
w Katoliku**

str. 2 - Aktualności

WYWIAD

**Zwiększyć świadomość
mieszkańców**

str. 3 - Aktualności

GMINA RYPIN

**Pomagają w sytuacjach
kryzysowych**

str. 6 - Aktualności

CZWARTEK
23 STYCZNIA 2025

ISSN: 2544-8935

2,99 zł
w tym 5% VAT

nr 2/2025 (486)

CRY

DWUTYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO

Miejski żłobek coraz bliżej

RYPIN ▶ Trwają prace przy budowie miejskiego żłobka, które powinny zostać zakończone 1 kwietnia tego roku. Potem sale zostaną wyposażone w dziecięce mebelki, dekoracje i zabawki. Ta inwestycja cieszy pracujących rodziców, którzy będą mogli swoje skarby zostawić pod profesjonalną opieką

Pod koniec 2023 roku Urząd Miasta Rypina zapowiedział budowę pierwszego miejskiego żłobka, jednocześnie informując, że została zawarta umowa na dofinansowanie inwestycji z programu Maluch+ w wysokości około miliona złotych. Rok później, pod koniec października 2024, podpisano kontrakt z Krzysztofem Getką, właścicielem Firmy Ogólnobudowlanej ze Zbiczna na realizację

inwestycji, której koszt brutto określono na ponad 1,451 mln zł.

Na potrzeby żłobka jest przebudowywana część gmachu oraz otoczenie Szkoły Podstawowej nr 3 w Rypinie przy ul. Młyńskiej. W budynku zostanie zamontowana też winda, aby dostosować go do osób z niepełnosprawnościami.

– Miejski żłobek to długo oczekiwana inwestycja, która

jest przede wszystkim odpowiedzią na potrzeby rodziców młodych dzieci, dla których tego typu miejsce stanowi rozwiązanie wielu problemów, związanych z godzeniem życia osobistego i zawodowego – podkreśla burmistrz Paweł Grzybowski.

W żłobku opiekę znajdzie 24 maluchów w wieku do 3 lat. Nowoczesne sale z wyposażeniem oraz zabawkami stworzą komfortowe warunki do rozwoju najmłodszych mieszkańców miasta. Do dyspozycji dzieci będzie również bezpieczny plac zabaw.

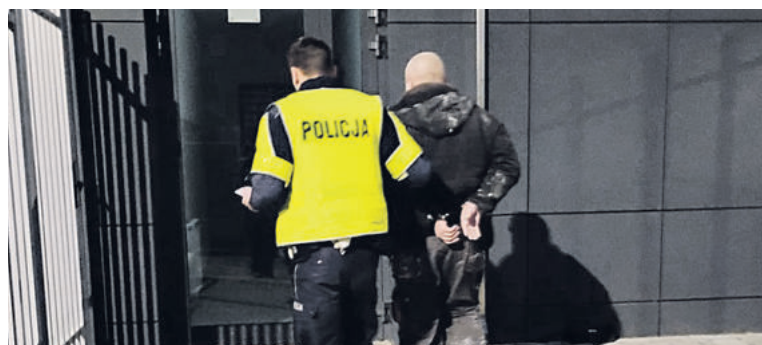
Inwestycja współfinansowana jest ze środków unijnych w ramach Krajowego Planu Odbudowy oraz budżetu państwa na podstawie umowy na realizację przedsięwzięcia „Publiczny żłobek w Rypinie” z Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch+ 2022-2029”. Ponadto na budowę windy pozyskano środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

(jd), fot. UM Rypin

Powiat

Rowerzysta – rekordzista

Funkcjonariusze rypińskiej drogówki w drugiej połowie stycznia zatrzymali trzy osoby, które prowadziły swoje pojazdy po pijanemu. Niechlebnym „rekordzistą” jest rowerzysta, który miał we krwi prawie 3 promile alkoholu!

Nie pomagają apele policji i mediów, ludzie łamiący drastycznie przepisy ruchu drogowego czują się najwyraźniej bezkarni. Nawet zabranie prawa jazdy nie robi wrażenia na piratach drogowych, jeżdżą potem bez niego. Do czasu, aż trafią na dłużej do więzienia.

– W poniedziałek 20 stycznia policjanci zatrzymali dwóch kierowców będących pod wpływem alkoholu. Pierwszy to zatrzymany w Balinie w gminie Rypin 51-latek, który mając w organizmie ponad promil alkoholu, kierował volvo. Kolejnym jest 37-letni rowerzysta. Ten z kolei, poruszając się po drodze publicznej w Skrwilnie, miał prawie 3 promile. Trzecią osobą jest kobieta zatrzymana w sobotę 18 stycznia w Rypinie. 45-latką kierowała volks-

wagenem, mając w organizmie ponad półtora promila alkoholu – wylicza asp. sztab. Dorota Rupińska, rzeczniczka prasowa Komendy Powiatowej Policji w Rypinie.

Wszystkim zatrzymanym grożą poważne konsekwencje prawne oraz finansowe. Kierowanie pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości jest przestępstwem. Grozi za to do 3 lat więzienia, a w przypadku recydywy do 5 lat. Ponadto sąd może orzec karę finansową w wysokości od 5 tys. zł do 60 tys. na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej oraz konfiskatę pojazdu. Poza tym nietrzeźwy kierowca naraża się na utratę prawa jazdy na minimum 3 lata.

(jd), fot. KPP Rypin

Burmistrzowie w Katoliku

RYPIN ▶ W 2007 roku został powołany Konwent Burmistrzów Województwa Kujawsko-Pomorskiego, którego zadaniem jest reprezentowanie interesów mniejszych miast naszego regionu w województwie i kraju

W środę 9 stycznia w Centrum Aktywności Społecznej Katolik odbyło się pierwsze w tym roku posiedzenie konwentu. W spotkaniu, oprócz burmistrzów, uczestniczyli również goście m.in.: wojewoda Michał Szybel, członek zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego Marek Wojtkowski, kujawsko-pomorska kuratorka oświaty Grażyna Dziedzic, dyrektor regionu kujawsko-pomorskiego Banku Gospodarstwa Krajowego Tomasz Szczechowski, Andrzej Potoczek z Kujawsko-Pomorskiego Samorządowego Stowarzyszenia Salutaris oraz przewodniczący Rady Miasta Rypin Jarosław Nowatkowski. Obrady prowadził Sławomir Napierała, burmistrz Nakła nad Notecią i przewodniczący zarządu konwentu.

– Podczas tego typu spotkań rozmawiamy o nurtujących nas problemach i to przekazujemy. Zdarza się, że nasze głosy mają swoją skuteczność, osoby odpowiedzialne w poszczególnych instytucjach rządowych czy samorządowych

biorą je pod uwagę – mówił Sławomir Napierała.

Problemy, które nurtowały zgromadzonych i o których debatowano to przede wszystkim budowa i remonty dróg. Na te zadania zawsze jest za mało pieniędzy, mimo wsparcia z Rządowego Programu Fundu-

szu Rozwoju Dróg. Poruszono również temat niedofinansowania oświaty, co też nie jest nowiną. Była również mowa o zielonej transformacji miast, co staje się koniecznością z powodu globalnego ocieplenia. Na łagodzenie zmian klimatycznych poprzez zazielenianie miejskich

przestrzeni, stosowanie odnawialnych źródeł energii, retencję wody, budowę ścieżek rowerowych można uzyskać środki z Krajowego Planu Odbudowy.

– Każde miasto ma swoje praktyki, doświadczenia i często takie spotkania są naprawdę bardzo cenne. Cieszę się, że mo-

głem gościć koleżanki, kolegów burmistrzów z całego regionu – podkreślił Paweł Grzybowski.

– Żeby cokolwiek zmieniać, trzeba mieć informacje. Konwent jest przestrzenią wymiany tych informacji. Lubię dyskutować, ale z pokorą przyjmuję wszystkie uwagi samorządowców – tłumaczył wojewoda Michał Szybel.

Uczestników konwentu z osiągnięciami inwestycyjnymi Rypina, tymi zrealizowanymi i tymi planowanymi zapoznał burmistrz Paweł Grzybowski.

W skład Konwentu Burmistrzów Województwa Kujawsko-Pomorskiego wchodzi 49 samorządowców. Przewodniczącym jest burmistrz Nakła nad Notecią Sławomir Napierała, natomiast członkami zarządu: Dariusz Wądołowski z Pruszcza, Waldemar Stupałkowski z Sępólna Krajeńskiego, Mikołaj Bogdanowicz z Kruszwicy i Eugeniusz Gołembiewski z Kowala.

(jd)

fot. UM Rypin

Rypin/Powiat

Spotkanie na wysokim szczeblu

Początek nowego roku skłania do podsumowania minionego i snucia planów na przyszłość. Najlepiej to robić w doborowym towarzystwie, na przykład takim, jakie zebrało się w restauracji Modrzewiowa w Starorypinie Rządowym w środę 8 stycznia.

Jak co roku połączone siły urzędu miasta i starostwa powiatowego oraz rypińskiego oddziału Izby Przemysłowo-Handlowej zorganizowały doroczne spotkanie świąteczno-noworoczne. Zostali na nie zaproszeni wszyscy, którzy mają wpływ na to, co dzieje się w mieście i powiecie: samorządowcy, dyrektorzy szkół i instytucji, szefowie i członkowie organizacji społecznych i pozarządowych,

przedstawiciele biznesu i służb mundurowych, rolnicy oraz duchowieństwo.

Spotkanie zainaugurował występ słowno-muzyczny uczniów z Zespołu Szkół nr 2 im. Unii Europejskiej w Rypinie. Zgromadzonych przywiteli: burmistrz Paweł Grzybowski, starosta Jarosław Sochacki i prezes rypińskiego oddziału Izby Przemysłowo-Handlowej Zbigniew Wiśniewski, którzy podsumowali

miniony rok pod kątem zrealizowanych inwestycji i wydarzeń oraz przedstawili plany na najbliższe miesiące. Spotkanie było także okazją do podziękowania za dotychczasową współpracę wszystkim instytucjom, samorządom gminnym i organizacjom oraz złożenia noworocznych życzeń.

W tym roku nasze miasto czekają wydarzenia związane z obchodami 680. rocznicy nadania praw miejskich Rypinowi, 960. rocznicy pierwszej wzmianki o Rypinie, 80-lecia Miejsko-Powiatowej Biblioteki Publicznej oraz 45 lat istnienia Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej. Niebawem ma też zostać oddany do użytku nowy hotel wybudowany na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. Trwają również inwestycje prowadzone przez powiat, np. budowa hali sportowej przy Zespole Szkół nr 1 im. ks. Czesława Lissowskiego czy zadania przy Zespole Szkół nr 2 im. Unii Europejskiej.

(jd), fot. UM Rypin

Rypin/Powiat

Nowości w bibliotece

Nowości wydawnicze, w tym e-booki i audiobooki, na początku tego roku zasiły zbiory Miejsko-Powiatowej Biblioteki Publicznej w Rypinie. Środki na te publikacje pochodzą z Biblioteki Narodowej oraz samorządowej kasy.

Urząd miasta oraz starostwo powiatowe uszczęknęły co nieco ze swojego budżetu i dołożyły Miejsko-Powiatowej Bibliotece Publicznej na zakup nowości. Poza tym księżnica wystarała się o grant w wysokości 5 390 zł w ramach przedsięwzięcia „Dofinansowania dla bibliotek publicznych na zakup nowości wydawniczych oraz usługi zdalnego dostępu do książek w formatach e-booków i/lub audiobooków i/lub synchrobooków”, które realizuje Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego za pośrednictwem Biblioteki Narodowej.

Przy okazji wyjaśniamy, czym są synchrobooki. To połączenie e-booków i audiobooków. W dowolnym momencie czytania książki

można przełączać się na jej wersję głosową i odwrotnie. Zgromadzone fundusze pozwoliły bibliotece na kupno blisko połowy tysiąca publikacji, które można wypożyczać w centrali, oddziale dziecięcym i obu filiach księżnicy.

Pracownicy Rypińskiej biblioteki nieustająco zachęcają mieszkańców do czytania, również dzieci, licząc, że jak zaczną za młodu, to nie przestaną do późnej starości. Lektura książek rozwija wyobraźnię i kreatywność, wzbogaca słownictwo, poszerza horyzonty, poprawia koncentrację i pamięć, jest remedium na nudę, zmniejsza stres. Warto więc zajrzeć do księżnicy i wypożyczyć którąś z interesujących publikacji.

(jd), fot. nadesłane

Zwiększyć świadomość mieszkańców

WYWIAD ▶ W ostatnich latach rośnie świadomość społeczna na temat wpływu działalności człowieka na środowisko oraz zdrowie publiczne. Jednym z kluczowych obszarów, w którym podejmowane są istotne działania, jest gospodarka odpadami

Odpowiednia segregacja, utylizacja oraz edukacja na temat prawidłowego postępowania z odpadami, zwłaszcza tymi niebezpiecznymi, stanowią fundament ochrony środowiska i zdrowia mieszkańców. O działaniach, które w tym zakresie podejmuje Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Rypinie, rozmawiamy z dyrektorem Beatą Grabowską. W wywiadzie poruszymy kwestie związane z edukacją, współpracą z lokalnymi instytucjami oraz planami na przyszłość w zakresie ochrony zdrowia publicznego i środowiska.

– W ostatnim czasie Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Rypinie podjęła szereg działań na rzecz edukacji i bezpieczeństwa związanego z gospodarowaniem odpadami. Czy mogłaby Pani opowiedzieć, dlaczego te działania są tak istotne?

– Tak, to prawda. Nasze działania są odpowiedzią na rosnącą potrzebę edukacji mieszkańców w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami, zwłaszcza tymi niebezpiecznymi. Jest to kluczowe nie tylko z perspektywy ochrony środowiska, ale również zdrowia pu-

blicznego. Odpady, takie jak pojemniki po zużytych środkach ochrony roślin, mogą stanowić poważne zagrożenie, jeśli nie są odpowiednio segregowane i utylizowane.

– Jakie konkretne kroki zostały już podjęte w tym zakresie?

– Przeprowadziliśmy wizytacje w Punktach Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), aby sprawdzić ich funkcjonowanie oraz możliwości przyjmowania odpadów niebezpiecznych. Współpracujemy również z samorządami

gminnymi, które dostarczają nam informacji o lokalizacjach PSZOK-ów i ich możliwościach dotyczących przyjmowania odpadów. Planujemy także działania edukacyjne, takie jak szkolenia dla dzieci i młodzieży oraz kampanie informacyjne skierowane do mieszkańców.

– To brzmi bardzo ambitnie. Co jest celem tych działań edukacyjnych?

– Naszym celem jest zwiększenie świadomości mieszkańców powiatu rypińskiego na temat prawidłowego segregowania i oddawania odpadów

niebezpiecznych. Chcemy, aby każdy mieszkaniec wiedział, jakie zagrożenia dla zdrowia i środowiska wiążą się z niewłaściwym postępowaniem z takimi odpadami. Edukacja młodzieży jest szczególnie ważnym elementem – uczymy ich odpowiedzialności oraz dbania o naszą przyszłość i przyszłość środowiska.

– Czy planują Państwo współpracę z innymi instytucjami?

– Oczywiście. Współpracujemy z lokalnymi samorządami, szkołami oraz mediami, aby na-

sze działania miały jak najszerszy zasięg. Planujemy również wykorzystanie mediów społecznościowych do promowania wiedzy na temat właściwego gospodarowania odpadami.

– Jakże przesłanie chciałaby Pani przekazać mieszkańcom powiatu rypińskiego?

– Chciałabym zachęcić wszystkich mieszkańców do odpowiedzialnego postępowania z odpadami. Segregacja i oddawanie ich w odpowiednich punktach, takich jak PSZOK-i, to nie tylko obowiązek, ale również wyraz troski o nasze zdrowie i środowisko. Każdy z nas może mieć wpływ na poprawę jakości życia w naszym powiecie.

– Dziękuję za rozmowę i życzę powodzenia w realizacji planów.

– Dziękuję. Zachęcam do śledzenia naszych działań za pośrednictwem mediów społecznościowych. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Rypinie posiada profile na platformach Facebook, Instagram oraz X, na których na bieżąco przedstawiamy nasze działania na rzecz ochrony zdrowia ludzi i środowiska.

(AdWo), fot. nadesłane

Gmina Rypin

To był dobry rok

W czwartek 16 stycznia w sali konferencyjnej Urzędu Gminy w Rypinie odbyło się spotkanie podsumowujące miniony rok, w którym uczestniczyli zaproszeni goście, przedstawiciele władz gminnych i powiatowych, dyrektorzy szkół, członkowie organizacji społecznych, strażacy, sportowcy oraz mieszkańcy gminy.

Wydarzenie rozpoczęło się od prezentacji przygotowanych przez szkoły z terenu gminy Rypin. Młodzi

dzień zaprezentowała swoje talenty artystyczne, a ich występy wprowadziły zebranych w wyjątkowy

nastrój. Szkołę Podstawową im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie reprezentowała Zuzanna Wiśniewska, która zaśpiewała piękną kolędę „Jezus malusieńki”. W Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach wystąpił Antoni Puciński, który na klawirze wykonał kolędę „Dzisiaj w Betlejem”.

Kolejnym występem była prezentacja Kornelii Wysockiej z Szkoły Podstawowej w Sadłowie, która zaśpiewała utwór „Noel”. Następnie Hubert Kacper Jaranowski z Szkoły Podstawowej im. Kornela Maku-

szyńskiego w Starorypinie Rządowym zaprezentował pastorałkę „Narodził się w szopie”. Występy zakończyły uczennice Szkoły Podstawowej im. Marii Skłodowskiej-Curie w Stępowie – Hania Błażejewska i Martyna Zawistowska, które zaśpiewały „Pastorałkę prosto z Nieba”. Ostatnia prezentacja pochodziła od Julii Laskowskiej z Szkoły Podstawowej w Zakroczu, która wykonała utwór „Bosy Pastuszek”.

Z myślą o mieszkańcach

Po wystęпах młodzieży wójt Janusz Tyburski przedstawił podsumowanie działalności gminy w 2024 roku. Omówił kluczowe inwestycje oraz przedsięwzięcia społeczne, które zostały zrealizowane, a także zaprezentował plan działań na rok 2025 i lata następne. Zwrócił szczególną uwagę na znaczący rozwój infrastruktury, edukacji oraz usług społecznych, które mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców gminy.

W trakcie spotkania głos zabrali

również zaproszeni goście. Starosta rypiński Jarosław Sochacki złożył gratulacje wójtowi i radzie gminy za efektywną realizację projektów oraz współpracę na rzecz rozwoju gminy. Podziękowania za dobrą współpracę złożono również z rąk komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Rypinie, bryg. Dariusza Łęgosza, komendanta powiatowego Policji w Rypinie, insp. Pawła Bartoszewskiego oraz prezesa Ludowego Klubu Sportowego GROT Rafała Klatta.

Wszyscy podkreślili znaczenie współdziałania w zakresie bezpieczeństwa, edukacji i sportu, które mają kluczowy wpływ na życie społeczności lokalnej. Spotkanie zakończyło się wspólnym posiłkiem i okazją do nieformalnych rozmów, które pozwoliły uczestnikom wymienić się doświadczeniami oraz pomysłami na przyszłość.

(AdWo)
fot. UG Rypin

Gram Market otworzył swój pierwszy sklep w Rypinie!

RYPIN ▶ Świetna informacja dla wszystkich mieszkańców Rypina i nie tylko! 22 stycznia, w Galerii Młyn, otwarto pierwszy rypiński sklep sieci Gram Market. Jest to jednocześnie 33. placówka tej dynamicznie rozwijającej się polskiej sieci supermarketów. Co to oznacza dla mieszkańców Rypina i okolic? Więcej wygody, większy wybór i niskie ceny, jakich dotąd brakowało w regionie.

Jak wygląda oferta sieci Gram Market?

Oferta Gram Market to prawdziwa uczta dla każdego, kto szuka świeżych, lokalnych produktów w niskich cenach. W sklepie w Rypinie kupisz:

- Świeże mięso i wędliny,
- Pyszne pieczywo i wyroby cukiernicze z lokalnych piekarni i cukierni,
- Soczyste owoce i warzywa,
- Tradycyjne, domowe ciasta,
- Najwyższej jakości nabiał i wiele innych produktów codziennego użytku.

A wszystko to bez przepłacania!

Gram Market, który powstał w 2001 roku i od lat zdobywa zaufanie ponad 20 tysięcy klientów dziennie, teraz wkroczy do Rypina. Sieć, działająca w 100% w oparciu o polski kapitał, kładzie ogromny nacisk na współpracę z najlepszymi, sprawdzonymi lokalnymi i ogólnopolskimi dostawcami. Dzięki własnej sieci logistycznej, każdy sklep jest zaopatrywany codziennie w świeże produkty – z pominięciem pośredników. Co

z tym idzie, w nowym sklepie Gram Market czeka na Ciebie wszystko, co najlepsze i najświeższe!

Kolejna okazja przed nami – zabawy, degustacje i specjalne promocje!

Z okazji otwarcia nowego sklepu Gram Market w Rypinie, sieć przygotowała mnóstwo atrakcji dla wszystkich klientów. Wszyscy chętni już od otwarcia sklepu od godziny 8:00 mogli korzystać ze specjalnych pro-

mocji na dziesiątki produktów oraz degustacji najlepszych produktów z oferty sklepu, a także konkursów i zabaw.

Jeśli nie udało Ci się odwiedzić sklepu w dniu 22.01 to nic straconego! Specjalna oferta cenowa, jaką przygotował sklep, będzie dostępna aż przez siedem dni, a więc praktycznie każdy mieszkaniec naszego powiatu będzie miał szansę z niej skorzystać w dogodnym dla siebie terminie.

Co ważne, sieć zaplanowała także powtórzenie części aktywności już w sobotę 25.01! O godzinie 11:00 startuje specjalny konkurs pod nazwą "Szalone Zakupy". Jego uczestnicy mogą wykazać się swoją sprawnością w kalkulowaniu tanich zakupów, co w połączeniu ze sprawnym poruszaniem się między półkami sklepowymi może skutkować zdobyciem głównej nagrody, jaką jest 400 zł na kolejne zakupy w Gram

Market. Jak informuje sieć, w tym konkursie nie ma przegranych, a więc każdy uczestnik konkursu zdobędzie nagrodę!

Nowa jakość i niskie ceny

Jak widać sieć Gram Market bardzo poważnie podchodzi do otwarcia swojego sklepu w Rypinie. Mijmy nadzieję, że będzie to nowa jakość jeśli chodzi o zakupy spożywcze w mieście, a konsumenci wreszcie zyskają realny wybór!

(artykuł sponsorowany)

Powiat

Zapewnili transport

W środę 8 stycznia przedstawiciele samorządu Powiatu Rypińskiego i Kujawsko-Pomorskiego Transportu Samochodowego podpisali umowę świadczenia usług publicznego transportu zbiorowego w naszym powiecie.

W wyniku podpisanej umowy funkcjonujących dotąd 11 linii autobusowych będzie wozić pasażerów

również w tym roku. Środki na to zadanie pochodzą z Rządowego Funduszu Rozwoju Przewozów Au-

tobusowych. Poza tym każda z gmin wiejskich oraz miasto przeznaczyły po 12 tys. zł w formie dotacji celowej

na realizację zawartej przez starostwo umowy. W sumie w tym roku na transport publiczny zostało przeznaczonych ponad milion złotych, z czego dofinansowanie ze środków centralnych wyniosło 600 tys.

– Jesteśmy samorządem, który stara się zapobiegać wykluczeniu społecznemu udostępniając mieszkańcom możliwość dojazdu do lekarza, miejsc kultury oraz bliskich – podkreśla starosta Jarosław Sochacki.

W podpisywaniu umowy ze strony samorządu powiatu rypińskiego uczestniczyli: starosta Jarosław Sochacki, wicestarostka Monika Kalinowska, radni Krzysztof Szalkowski i Ziemowit Kłosowski, wójt gminy Rypin Janusz Tyburski oraz wójt gminy Skrwilno Dariusz Kolczyński. Kujawsko-Pomorski Transport Samochodowy reprezentowali: prezes zarządu Tomasz Fic

i kierownik oddziału rypińskiego Roman Kujawski.

Linie autobusowe w powiecie rypińskim w 2025 roku

1. Czarnia Mała – Skrwilno – Rypin. 2. Rypin – Trąbin – Radziki Duże – Długie – Rypin. 3. Rypin – Pręciki – Lisiny – Nadróż – Rypin. 4. Rypin – Czumsk Duży – Rogowo – Rypin. 5. Rypin – Kosiory – Borowo – Rypin. 6. Okonin – Żałe – Rypin. 7. Rypin – Pręciki – Rojewo – Borowo. 8. Rypin – Skudzawy – Skrwilno – Przywitowo – Rypin. 9. Rypin – Borzymin – Somsioły – Żałe – Balin – Rypin. 10. Rypin – Zakrocz – Wierzchowiska – Rogowo – Kowalki – Rypin. 11. Rypin – Nadróż – Somsioły – Żałe – Ostrowite – Rypin. Aktualny rozkład jazdy autobusów można znaleźć w portalu e-podroznik.pl.

(jd)

fot. Powiat Rypiński

„Chełmicki” i liceum nadal z tarczami

POWIAT ▶ Miesięcznik „Perspektywy” opublikował tegoroczny ranking szkół średnich. Zamieszczone są w nim informacje o miejscu danej szkoły w dwóch głównych klasyfikacjach – rankingu liceów ogólnokształcących i rankingu techników oraz w trzech dodatkowych: maturalnego liceów ogólnokształcących, maturalnego techników i rankingu szkół olimpijskich. Publikowane są również klasyfikacje wojewódzkie

W rankingu liceów i techników „Perspektywy” korzystają z zewnętrznych źródeł danych, które pochodzą z okręgowych komisji egzaminacyjnych, komitetów głównych olimpiad i Systemu Informacji Oświatowej. W ocenie liceów kapituła bierze pod uwagę trzy kryteria: sukcesy w olimpiadach – 25%, wyniki matury z przedmiotów obowiązkowych – 30%, wyniki matury z przedmiotów dodatkowych – 45%. Technika oceniane są w oparciu o cztery kryteria: sukcesy w olimpiadach – 20%, wyniki matury z przedmiotów obowiązkowych – 20%, wyniki matury z przedmiotów dodatkowych – 30% i egzamin zawodowy – 30%.

W tegorocznym rankingu roku kapituła przeanalizowała wyniki 1430 liceów ogólnokształcących spośród 2187 i 1235 techników spośród 1743 działających w naszym kraju. Ogłoszono listę 1000 najlepszych liceów i 500 najlepszych techników. Złote tarcze dostało 200 liceów znajdujących się na czele rankingu, srebrne – szkoły zajmujące pozycje 201-500, a brą-

zowe otrzymały licea znajdujące się na miejscach 501-1000. W przypadku techników złote tarcze przypadły placówkom na miejscach 1-100, srebrne za pozycje 101-300 i brązowe z lokatą mieszczącą się w przedziale 301-500.

Czy warto brać pod uwagę szkołę, która jest w czołówce rankingu? To zależy. Jeśli uczeń kończący podstawówkę uwielbia czytać i się uczyć, a wszystko przychodzi mu z łatwością, to jak najbardziej. Może spotkać w swojej nowej szkole podobne koleżanki i kolegów. A czy trafi na wybitnych nauczycieli? Nie zawsze. Ten ranking napędzają wybitnie zdolni i ambitni uczniowie, którzy mając wysoką punktację na egzaminie końcowym w podstawówce i wybierają najczęściej średnią szkołę z wysoką pozycję w rankingu. Nawet jeśli trafią na marnego nauczyciela to poradzą sobie sami. W małych ośrodkach, np. takich jak Rypin szanse spotkania bardzo dobrego nauczyciela są nie mniejsze niż w metropoliach, więc rankingiem nie ma co się za bardzo przejmować,

tym bardziej, że dwie szkoły w naszym powiecie wypadły całkiem dobrze.

Wyniki rypińskich szkół na tle województwa i kraju

Liceum Ogólnokształcące wchodzące w skład Zespołu Szkół nr 1 im. ks. Czesława Lissowskiego otrzymało brązową tarczę i znalazło się na 949. miejscu osiągając wskaźnik rankingowy 36,12 wobec 100, którym wykazała się najlepsza placówka w kraju. W rankingu województwa kujawsko-pomorskiego rypińskie liceum znalazło się na 32. pozycji z 34 szkół, które tarczę dostały.

Technikum z Zespołu Szkół nr 3 im. Bogdana Chełmickiego jest na 212. pozycji ze wskaźnikiem 53,21 i otrzymało srebrną tarczę. W rankingu województwa kujawsko-pomorskiego szkoła zajęła 9. miejsce na 24 zdobywców tarczy. Poza tym technikum znalazło się na 120. miejscu wśród 200 wyróżnionych w rankingu szkół olimpijskich.

Tekst i fot. (jd)

Region

Stypendyści marszałka

520 uczniów techników i szkół branżowych oraz 1 119 licealistów i uczniów szkół podstawowych otrzyma stypendia w ramach marszałkowskich programów – „Zawodowe talenty Kujaw i Pomorza” oraz „Prymusi Pomorza i Kujaw”.

– Samorząd województwa przykładą dużą wagę do jakości kształcenia i czyni bardzo wiele, by związane z kształceniem wydatki nie obciążały nadmiernie budżetów rodzin, zwłaszcza tych mniej zasobnych. Zależy nam, by uzdolnieni młodzi ludzie mieli warunki ku temu, by w pełni wykorzystać swój potencjał – podkreśla marszałek Piotr Całbecki.

„Projekt stypendialny realizujemy w oparciu o środki z Unii Europejskiej w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027. W roku szkolnym 2023/2024 wsparcie trafi do ponad 1,6 tys. uczniów regionu. Wysokość stypendium wynosi od 300 do 500 złotych miesięcznie. Wsparcie można przeznaczyć na cele związane z rozwojem edukacyjnym – m.in. zakup książek, komputera, udział w dodatkowych zajęciach i konkursach, opłacenie dostępu do internetu, dojazdów do szkoły oraz zakwaterowania” – podpowiadają urzędnicy Województwa Kujawsko-Pomorskiego. My z kolei dodajemy, że marszałkowskie stypendia można również przeznaczyć na ciuchy, imprezy, wycieczki, kino, basen czy inne przyjemności. W końcu nawet prymusi nie żyją wyłącznie nauką i też im się coś od życia należy.

Spośród młodych osób wyróżnionych stypendiami znalazło się 53 uczniów z placówek edukacyjnych z powiatu rypińskiego.

Prymusi Pomorza i Kujaw z powiatu rypińskiego w roku szkolnym 2024/2025

Uczniowie Szkoły Podstawowej im. Fryderyka Chopina w Ugoszczu: Lena Dominika Rochnowska, Rafał Cyrankowski. Uczeń Szkoły Podstawowej w Radzynku – Kacper Tucholski. Uczniowie szkoły podstawowej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 w Rypinie: Igor Pesta, Jakub Gołębiowski, Iga Słomińska. Uczennice liceum sztuk plastycznych w Zespole Szkolno-

Przedszkolnym nr 1 w Rypinie: Wiktoria Julia Lewandowska, Malwina Anna Orzłowska, Maja Chwedczuk. Uczeń liceum ogólnokształcącego dla dorosłych w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2 w Rypinie – Mikołaj Mariusz Hańczyk. Uczniowie szkoły podstawowej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2 w Rypinie: Aleksander Gołoś, Michał Cołbecki, Adam Stanicki.

Uczeń Szkoły Podstawowej w Ostrowitem – Julian Gawroński. Uczniowie Liceum Ogólnokształcącego w Rypinie: Jakub Karol Tada-jewski, Zuzanna Kozłowska, Wiktor Jankowski, Patrycja Rakowska, Miłosz Nowakowski, Jakub Topolewski, Paweł Tatkowski, Adam Pesta, Karolina Mizikowska, Paulina Linowska, Natalia Kwiatkowska, Lena Florkiewicz, Anna Rygielska i Aleksandra Zalaś.

Zawodowe talenty Kujaw i Pomorza w roku szkolnym 2024/2025

Uczniowie technikum w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu: Oliwia Kostrzewska, Julia Kowalkowska, Izabela Pietrkiewicz, Paweł Szczechowicz i Patrycja Witkowska. Uczennice szkoły branżowej I stopnia w Zespole Szkół nr 2 im. Inii Europejskiej w Rypinie: Oliwia Guzowska, Natalia Jaworska i Julia Sadowska. Uczniowie technikum w Zespole Szkół nr 2 im. Inii Europejskiej w Rypinie: Tymoteusz Kosobudzki, Katarzyna Kuczkowska, Zuzanna Piekarska, Szymon Sieklicki i Tomasz Szczechowicz. Uczniowie technikum w Zespole Szkół nr 3 im. Bogdana Chełmickiego w Rypinie: Zuzanna Betlejewska, Maja Brodzińska, Wiktoria Faraś, Martyna Lelińska, Karolina Lewandowska, Konrad Majewski, Wiktoria Michalska, Szymon Paprocki, Julia Piekarska, Karina Wróblewska, Julia Żbikowska i Weronika Żbikowska.

Tekst i fot. (jd)

Pomagają w sytuacjach kryzysowych

GMINA RYPIN ▶ W sobotnie popołudnie 11 stycznia w remizie Wiejskiej Ochotniczej Straży Pożarnej w Zakroczu odbyło się walne zebranie członków jednostki

Spotkanie rozpoczął prezes druha Ireneusz Wiśniewski, który serdecznie powitał zaproszonych gości oraz przybyłych druhow. Na przewodniczącego zebrania wybrano druha Jana Wysockiego, natomiast funkcję protokolanta objął druha Miłosz Maciejewski. W wydarzeniu wzięli udział także liczni goście, w tym radny sejmiku Paweł Zgórzyński, wójt gminy Rypin Janusz Tyburski, sekretarz gminy Mariusz Paprocki, komendant gminny ochrony przeciwpożarowej Rafał Orędownski, członek prezydium Zarządu Oddziału Gminnego ZOSP RP w Rypinie Mateusz Orędownski, wiceprezes Zarządu Oddziału Gminnego ZOSP RP w Rypinie Wojciech Czapliński, komendant gminny w stanie spoczynku Jędrzej Zimnicki, wiceprezes Ochotniczej Straży Pożarnej w Czyżewie Jarosław Jankowski, naczelnik Ochotniczej Straży Pożarnej w Czyżewie Dariusz Sugalski, pracownik Urzędu Gminy

Rypin ds. ochrony przeciwpożarowej Kinga Śmiechewicz, dyrektor Szkoły Podstawowej w Zakroczu Ewa Kłosowska.

W trakcie zebrania przedstawiono sprawozdanie z działalności jednostki za rok 2024. WOSP w Zakroczu, licząca 29 członków (28 zwyczajnych i 1 honorowego),

w minionym roku wyjeżdżała do zdarzeń cztery razy. Interwencje dotyczyły głównie likwidacji miejscowych zagrożeń. Druhowie angażowali się również w życie lokalnej społeczności, wspierając organizację różnych przedsięwzięć oraz uczestnicząc w corocznych zawodach sportowo-pożarni-

cznych.

Dzięki środkom pozyskanym z Urzędu Gminy Rypin, WOSP w Zakroczu zrealizowała zakup dwóch kompletów aparatów ochrony dróg oddechowych oraz dwóch butli zapasowych do aparatów ODO, co znacząco poprawiło gotowość bojową jednostki.

Zarząd jednostki otrzymał jednogłośnie absolutorium za okres sprawozdawczy.

Podczas zebrania wręczono również odznaczenia. Odznakę „Za wysługę lat” otrzymali druhowie: Jan Wysocki, Krzysztof Krępeć, Grzegorz Dziurlikowski oraz Wiesław Piotrowski. To symbol uznania za ich długoletnią służbę i nieoceniony wkład w działalność jednostki. Spotkanie zakończyło się poczęstunkiem przygotowanym przez panie z miejscowego Koła Gospodyń Wiejskich. Walne zebranie było nie tylko okazją do podsumowania minionego roku, ale również do wyrażenia nadziei na dalszy rozwój jednostki.

Druhowie, wspierani przez lokalną społeczność i władze gminy, będą kontynuować swoją misję ochrony i pomocy mieszkańcom w sytuacjach kryzysowych, jednocześnie angażując się w życie wsi i rozwój lokalnych inicjatyw.

Tekst i fot. (AdWo)

Gmina Rypin

Pamiętali o swoich dziadkach

Dzień Babci i Dziadka to wyjątkowa okazja, by wyrazić wdzięczność i miłość najstarszym członkom rodziny. Uczniowie Szkoły Podstawowej w Zakroczu z radością uczcili to święto, organizując wspaniałą uroczystość.

Dzieci z oddziału przedszkolnego oraz uczniowie klas I-III już od samego rana nie mogły doczekać się spotkania ze swoimi ukochanymi dziadkami. Atmosfera radosnego oczekiwania wypełniała szkołę, gdy dzieci z niecierpliwością spoglądały na drzwi świetlicy,

wyczekując, kiedy zapukają do nich bliscy. Goście licznie przybyli, by podziwiać swoje wnuczęta, które przygotowały dla nich specjalny program artystyczny.

Dzieci pod czujnym okiem Moniki Kusińskiej zaprezentowały wiersze oraz piosen-

ki, które wcześniej starannie ćwiczyły. W przedszkolu pod kierunkiem wychowawczynie Agnieszki Kępczyńskiej maluchy zaśpiewały piękną piosenkę, a na zakończenie dzięki Karolinie Jaglińskiej dzieci zaprezentowały także utwory w języku angielskim. Całość wy-

WIĘCEJ ZDJĘĆ NA NASZEJ STRONIE

RYPIN-CRY.PL

stępu odbyła się w przepięknej scenografii, która dodała uroku tej wyjątkowej chwili.

Dzieci pełne emocji zaśpiewały tradycyjne „Sto lat” dla swoich dziadków, obdarowały ich własnoręcznie wykonanymi laurkami i zaprosiły na słodki poczęstunek przygotowany

przez rodziców. Była to doskonała okazja, by w szczególny sposób podziękować babciom i dziadkom za ich miłość, cierpliwość i zrozumienie. Uroczystość była naprawdę wyjątkowa – pełna radości, wzruszeń i emocji.

(AdWo), fot. nadesłane

Karnawałowe spotkanie dla każdego

GMINA RYPIN ➤ W sobotę 18 stycznia świetlica w Czyżewie zamieniła się w prawdziwą karnawałową arenę pełną radości i uśmiechów

Z okazji zbliżającego się Dnia Babci i Dnia Dziadka miejscowa radna i sołtys Ewa Wiśniewska wspólnie z paniami z koła gospodyń wiejskich zorganizowały wyjątkowe spotkanie, które zgromadziło dzieci oraz ich ukochanych dziadków. Zabawa była przednia, a najmłodsi uczestnicy mieli okazję brać udział w licznych konkursach przygotowanych przez profesjonalnych animatorów. Na szczególną uwagę zasługiwało przeciąganie liny, które dostarczyło wszystkim ogromnych emocji i rywalizacji. Dzieci mogły również wyszaleć się na parkiecie, tańcząc przy głośnej muzyce, która rozbrzmiewała przez całą imprezę.

Wydarzenie swoją obecnością zaszczytili wójt gminy Rypin Janusz Tyburski oraz prezes jednostki OSP Czyżewo Janusz Cieszyński. Wspólna zabawa była nie tylko okazją do integracji, ale także do pokazania,

jak ważne jest budowanie więzi międzypokoleniowych w lokalnej społeczności. Oczywiście, nie zabrakło również słodkich atrakcji – na uczestników czekał m.in. pyszny tort, który stał się miłym akcentem tej wspa-

niałej zabawy. Na zakończenie każdego malucha obdarowano słodkim upominkiem, który stanowił miłą pamiątkę z tego wyjątkowego spotkania.

– Chciałabym serdecznie podziękować wszystkim, którzy

wzięli udział w dzisiejszym karnawałowym spotkaniu. Cieszę się, że mogliśmy wspólnie spędzić czas, bawić się i integrować. Wasza obecność sprawiła, że ta impreza była wyjątkowa, a uśmiechy dzieci i seniorów

to dla mnie najpiękniejsza nagroda. Przede wszystkim dziękuję paniom z koła gospodyń wiejskich za ogromne zaangażowanie i poświęcenie w przygotowaniach. Wasza praca była nieoceniona i to dzięki wam ta impreza była tak udana. Dziękuję także animatorom, którzy zapewnili dzieciom niezapomniane chwile radości oraz wszystkim, którzy pomogli w organizacji i sprawili, że wszystko przebiegło sprawnie i w atmosferze zabawy – mówi sołtys i radna Ewa Wiśniewska.

Karnawałowe spotkanie w Czyżewie z pewnością na długo pozostanie w pamięci zarówno dzieci, jak i seniorów. To wydarzenie pokazało, jak ważne są wspólne chwile spędzone w gronie rodziny i sąsiadów, które wzmacniają więzi w społeczności lokalnej.

Tekst i fot. (AdWo)

Rypin

Świąteczne śpiewanie i wzajemne wsparcie

W połowie stycznia w Środowiskowym Domu Samopomocy w Rypinie odbył się wyjątkowy konkurs kolęd, który wprowadził wszystkich w atmosferę pełną radości, muzyki i wspólnego śpiewu.

Do rywalizacji przystąpiło 12 uczestników, którzy mieli okazję zaprezentować swoje umiejętności wokalne, wykonując tradycyjne kolędy i pastorałki. Choć konkurs miał na celu wyłonienie zwycięzcy, decyzja jury okazała się bardzo trudna. Wszyscy uczestnicy wykazali się dużym zaangażowaniem,

a ich występy były pełne emocji i świątecznego ciepła. Co więcej, atmosfera rywalizacji była w pełni przyjazna i pełna wzajemnego wsparcia. Uczestnicy konkursu pomagali sobie nawzajem, dzieląc się doświadczeniem i energią, co świadczyło o niezwyklej solidarności i wspólnym duchu.

Ostatecznie jury zdecydowało się przyznać tylko jedno pierwsze miejsce, ale pozostałym uczestnikom, którzy również zaprezentowali wysoki poziom, wręczono wyróżnienia oraz drobne upominki. Każdy z uczestników zasłużył na uznanie, a nagrody miały na celu docenienie ich talentów oraz

zaangażowania. Konkurs kolęd stał się wspaniałą okazją nie tylko do zaprezentowania muzycznych umiejętności, ale także do kultywowania pięknych tradycji bożonarodzeniowych, które są nieodłącznym elementem polskiego świętowania.

Wspólne śpiewanie kolęd ma

ogromną wartość zarówno kulturową, jak i integracyjną, a takie wydarzenie jak to w Środowiskowym Domu Samopomocy pokazuje, jak ważne jest łączenie tradycji z radością wspólnego spędzania czasu.

(AdWo), fot. nadesłane

Spektakl o tym, jacy jesteśmy

RYPIN ▶ Są wśród nas ludzie żyjący w dostatku i z licznymi sukcesami na koncie, ale też tacy, którym się nie powiodło. Często nie z ich winy, ale dlatego, że nikt nie wyciągnął do nich ręki, nie dodał im skrzydeł, nie pomógł, gdy znaleźli się w opresji. Czy są gorsi? To jedno z pytań jakie postawiła widzom przedstawienia „Gdzieś obok nas” Justyna Motylewska

W środę 8 stycznia Teatr Pozytywka zaprosił widzów do Rypińskiego Domu Kultury, na spektakl według scenariusza i w reżyserii Justyny Motylewskiej. Widzowie spotkali się z kilkoma osobami, które przez przypadek, chorobę kogoś bliskiego, złe decyzje finansowe, ucieczkę przed przemocą stały się bezdomne. W przedstawieniu pojawiają się też ludzie, którym w życiu niczego nie brakuje. Czy aby na pewno?

Przesłanie spektaklu w wykonaniu młodych aktorów

z Pozytywki docenili widzowie, o czym świadczą wpisy na Facebooku:

„Bardzo pięknie było, myślę, że warto, aby zobaczyła to większa widownia zwłaszcza szkolna” – uważa pani Monika.

„Przedstawienie było absolutnie zachwycające, pełne emocji i niesamowitej energii. Każdy szczegół, od scenografii po grę aktorską, był dopracowany do perfekcji, co sprawiło, że całość była prawdziwą uczcą dla oczu i duszy” – stwierdziła pani Milena.

„Gratulacje dla pani Justyny i całej grupy teatralnej. Przedstawienie było naprawdę wzruszające i pełne magii. Dziewczynka z zapawkami poruszyła serca swoim pięknym śpiewem i delikatnością. Przypomnienie wartości dobra i obecności w święta z pewnością zostanie z nami na długo. Wielkie brawa za tak piękną inicjatywę. Każde z dzieci cudownie odegrało swoją rolę” – napisała pani Weronika.

„Byliście genialni! Chciałyśmy więcej! Dziewczynka z zapawkami na koniec...aj, łezki się

zakręciły. Brawo dla utalentowanych aktorów” – pochwaliła spektakl pani Asia.

Wymienioną przez dwie widzki piosenkę „Dziewczynka z zapawkami” z repertuaru Kabaretu Moralnego Niepokoju zaśpiewała przepięknie i wzruszająco Ala Pryba. Akompaniowała jej na pianinie Justyna Motylewska.

W spektaklu wystąpili uczestnicy warsztatów teatralnych Pozytywki w Ostrowitem: Lena Czachorska, Lena Dolecka, Ignacy Gawroński, Julian Gaw-

roński, Kuba Gołębiowski, Julia Pacyna, Maja Pietrkiewicz, Alicja Pryba, Kamila Pysiak, Lena Rochnowska, Kinga Seweryńska, Kuba Struś, Lena Włodarczyk i Nina Zielińska.

W styczniu ubiegłego roku, kilka miesięcy po powstaniu Pozytywki i po obejrzeniu spektaklu „Uratujmy Gwiazdkę” autorstwa Justyny Motylewskiej zastanawialiśmy się, czy w naszym powiecie powstanie nowy amatorskie teatr. Odpowiedź już znamy.

Tekst i fot. (jd)

REKLAMA

Najwyższej jakości chemia gospodarcza
importowana z Europy zachodniej
oraz bogaty wybór kaw i słodczy.

Firma Handlowo-Usługowa "RAFI" | ul. Nowa 5 | 87 - 400 Golub-Dobrzyń

DWUTYGODNIK REGIONALNY

ROZRYWKA: str. 20-21

CZWARTEK 23.01.2025 r.

KALENDARIUM: str. 24

**Uczniowie „Chełmickiego”
tańczyli do białego rana
więcej na str. 16**

W środę 15 stycznia marszałek Sejmu Szymon Hołownia wydał postanowienie o zarządzeniu wyborów na 18 maja. Od tego dnia zaczęła się kampania wyborcza

Wcześniej kandydaci, których z dnia na dzień przybywa, odwiedzali mniejsze i większe miejscowości w Polsce, by zachęcać obywateli do głosowania na nich. Nadal będą jeździć po Polsce, aby kusić wyborców. Już niedługo na płotach, latarniach, budynkach, tablicach ogłoszeń nawet, pojawią się banery, a także spoty w Internecie, radiu i telewizji, a my będziemy się zastanawiali na kogo oddać swój głos. Od przyszłego prezydenta zależy los sejmowych ustaw. Głowa państwa będzie również reprezentowała Polskę na forum międzynarodowym, więc warto wybrać taką osobę, która wstydu nam nie narobi.

Kalendarz wyborczy. Najważniejsze daty

24 marca – ostateczny termin poinformowania Państwowej Komisji Wyborczej o utworzeniu komitetów wyborczych kandydatów. Do 4 kwietnia – zgłaszanie PKW kandydatów na prezydenta. Do 18 kwietnia – podanie do publicznej wiadomości informacji o numerach i granicach obwodów głosowania oraz o siedzibach obwodowych komisji wyborczych. Do 28 kwietnia – podanie do wiadomości wyborców danych

o kandydatach na prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Od 3 do 16 maja – nieodpłatne rozpowszechnianie w programach publicznych nadawców radiowych i telewizyjnych audycji wyborczych przygotowanych przez komitety poszczególnych kandydatów. 16 maja – koniec kampanii wyborczej. 18 maja – głosowanie w godz. 7.00 – 21.00. 1 czerwca – ewentualna druga tura.

Prezydent jest wybierany na pięcioletnią kadencję. Ponownie może być wybrany tylko raz. Może

nim zostać polski obywatel, który najpóźniej w dniu wyborów kończy 35 lat. Dotąd w wolnych wyborach prezydentami III Rzeczypospolitej Polskiej zostali: Lech Wałęsa – jedna kadencja, Aleksander Kwaśniewski – dwie kadencje, Lech Kaczyński – jedna kadencja przerwana tragiczną śmiercią w katastrofie smoleńskiej, Bronisław Komorowski – jedna kadencja, Andrzej Duda – urzędujący prezydent, który pełni tę funkcję drugą kadencję.

(jd)

**Akwarium na pięciu piętrach
więcej na str. 10**

**Pomoc
dla zapobiegliwych
więcej na str. 11**

**Spadek bez tajemnic:
Co warto wiedzieć
o dziedziczeniu?
więcej na str. 12**

Akwarium na pięciu piętrach

TURYSTYKA ▶ Największe w Polsce akwarium, w którym można zobaczyć ponad 200 gatunków zwierząt wodnych z Bałtyku, Pacyfiku, tropików Amazonii, rafy koralowej czy zimnych wód północnego Atlantyku znajduje się w Gdyni i jest częścią Morskiego Instytutu Rybackiego-Państwowego Instytutu Badawczego

Na pięciu piętrach, w ośmiu salach ekspozycyjnych można spacerować przy zbiornikach wodnych z ponad 200 gatunkami zwierząt wodnych i klimatem Pacyfiku, Atlantyku, Bałtyku, Amazonii czy raf koralowych. Bogato przyrodniczo wyposażone akwaria z opisami uzupełniają ścieżki edukacyjne z grami i zabawami geograficzno-przyrodniczymi. Wizyta w gdyńskim akwarium to prawdziwa podróż przez morza i oceany. Wszystkie zbiorniki zamknięte są w bryle jednego budynku zlokalizowanego przy Alei Jana Pawła II, tuż nad brzegiem morza i w pobliżu gdyńskiego portu.

Akwarium gdyńskie to część Morskiego Instytutu Rybackiego i najstarsza jednostka zajmująca się badaniem morza w naszym kraju. Posiada (od 2005 roku) status ogrodu zoologicznego i stanowi połączenie między światem badań morza i edukacji morskiej. Centrum edukacji posiada bogatą ofertę zajęć przeznaczoną dla różnych grup wiekowych.

Bilety można kupić w kasie biletowej przed wejściem lub za pośrednictwem strony internetowej. W sezonie zimowym za bilet normalny zapłacić trzeba 40 złotych, za ulgowy 28 złotych, za bilet dla osoby niepeł-

nosprawnej – 20 złotych. Dzieci do 5. roku życia wchodzić za darmo. Są również bilety rodzinne: 2+1 za 100 złotych, 2+2 – za 120 złotych, 2+3 – za 140 złotych, itd. Akwarium czynne jest od wtorku do niedzieli w godzinach od 10.00 do 17.00. Czas na zwiedzanie akwarium i uczestnictwo w zabawach jest nieograniczony.

Od kwietnia 2024 roku akwarium gdyńskie dysponuje nową ekspozycją w piwnicach budynku. To wystawa „Od Atlantyku do Bałtyku. Morza zimne”. Zobaczymy tam nietypowe gatunki meduz czy niezwykle skorupia-ki. Zbiornik stanowi największy

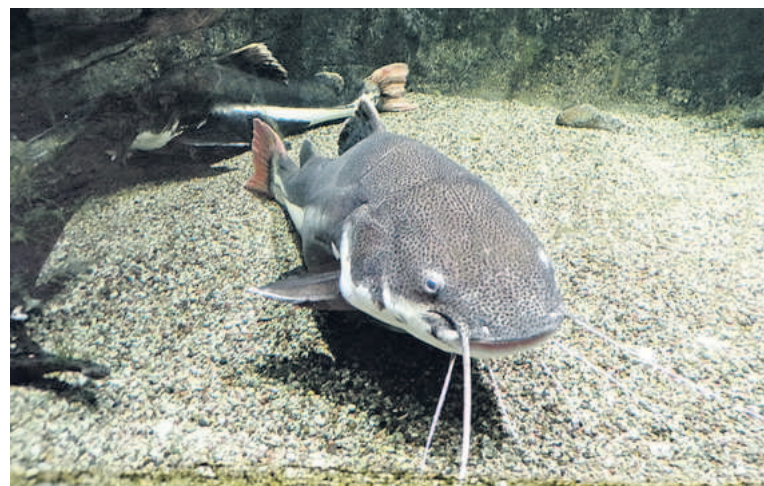
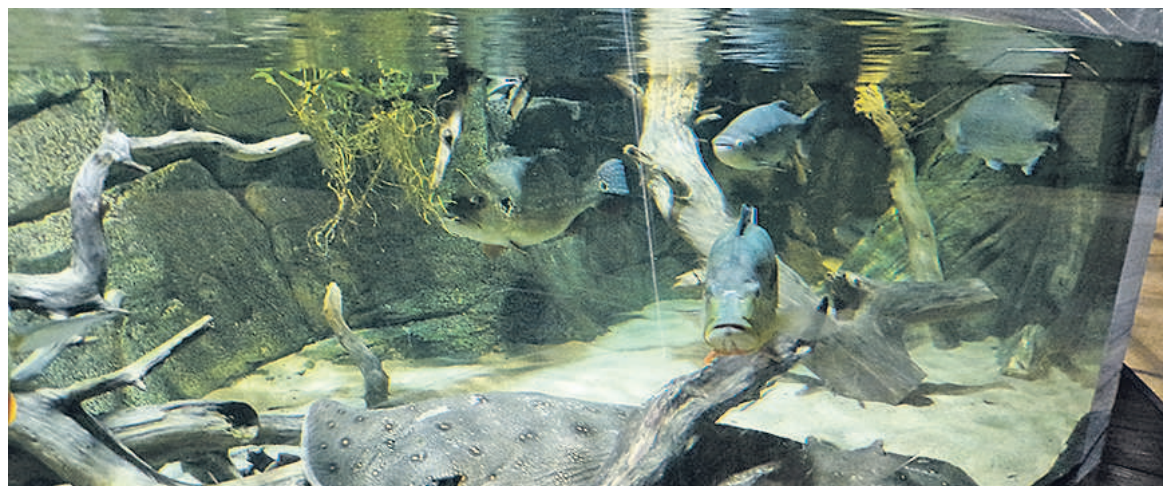
w Polsce kompleks, prezentujący środowisko mórz zimnych półkuli północnej, mieści ponad trzy razy więcej wody niż pozostałe zbiorniki w akwarium i ponad 30 gatunków okazów morskich.

Rok 2025 poświęcony jest Muminkom i to one poprowadzą najmłodszych ścieżkami edukacyjnymi największego akwarium w Polsce przez najbliższe 12 miesięcy. Akwarium gdyńskie wyszło także naprzeciw uczniom i ich rodzinom spędzającym ferie zimowe na morzem.

Od 18 stycznia do 2 marca można zwiedzać ekspozycję „Hu, hu, ha, zima rekinom nie

jest zła” i uczestniczyć w zajęciach pozwalających pomnożyć wiedzę dzieci i dorosłych o rekinach. Przy wszystkich zbiornikach ekspozycyjnych czekać będzie na zwiedzających mnóstwo niespodzianek, a ostatni punkt znajdziemy w galerii dolnej i to on umożliwi rozwikłanie zaskodowanej zagadki. Kartę do zabawy edukacyjnej należy pobrać w kasie Akwarium Gdyńskiego przy zakupie biletów od 18 stycznia do 2 marca 2025 roku, a więc w czasie trwania ferii zimowych dla wszystkich województw.

Tekst i fot.
Lidia Jagielska

Pomoc dla zapobiegliwych

FINANSE ▶ Wciąż niewielki procent polskich rolników ubezpiecza zwierzęta hodowlane. Od 27 stycznia można starać się o refundację 70% zapłaconej składki na ubezpieczenie

Pieniądze będą refundowane rolnikom, którzy ubezpieczyli zwierzęta od jednej z chorób: pryszczycy, klasycznego pomoru świń, afrykańskiego pomoru świń, wysocy zjadliwej grypy ptaków, afrykańskiego pomoru koni, księgosuszu, pomoru małych przeżuwaczy, choroby pęcherzykowej świń, choroby niebieskiego języka, ospy owiec lub ospy kóz, gorączki doliny Rift, choroby guzowatej skóry bydła, pęcherzykowego zapalenia jamy ustnej, wenezuelskiego wirusowego zapa-

lenia mózgu i rdzenia koni, choroby krwotocznej zwierzyny płowej, zarazy płucnej bydła, rzekomego pomoru drobiu, gruźlicy bydła, brucelozy bydła (abortus), brucelozy owiec i kóz (*B. melitensis*), wąglika, wścieklizny, bąblowicy, przenośnych gąbczastych encefalopatii, kamylo-bakteriozy, listeriozy, salmonellozy odzwierzęcej, włośnicy, szczepu *E. coli* wytwarzającego werotoksynę, zakaźnego zapalenia nosa i tchawicy bydła (otrętu bydła), wirusowej biegunki bydła, choroby mętlikowej

bydła, zarazy rżęsiłkowej bydła, enzootycznej białaczki bydła, gorączki Q, paratuberkulozy.

Refundacja będzie przysługiwać rolnikom, którzy ubezpieczyli przynajmniej 1000 ptaków, 14 świń, 4 sztuki bydła, owiec, kóz lub koni. Istotne jest również to, że okres objęty ubezpieczeniem nie może rozpocząć się przed 1 stycznia 2024 r., a starającemu się o dofinansowanie nie przyznano innych dopłat do ubezpieczenia.

(pw)

Wydarzenie

Szkolenie i zjazd

6 lutego w Minikowie odbędzie się Zjazd Sadowników Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Celem konferencji jest aktualizacja wiedzy dotyczącej ochrony przed chorobami i szkodnikami w uprawach sadowniczych oraz podniesienie poziomu wiedzy dotyczącej nawożenia roślin sadowniczych. Zapisy na zjazd możliwe są internetowo na stronie Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

Dla sadowników przygotowano szereg wykładów oraz prezentacji. Zjazd potrwa ok. 5 godzin. Nasze województwo nie jest sadowniczym zagłębiem mogącym rywalizować z Mazowszem. To właśnie stamtąd pochodzi połowa jabłek w kraju.

26 lutego odbędzie się za to webinar, czyli szkolenie internetowe dotyczące praktycznych uwag

dotyczących likwidacji ognisk afrykańskiego pomoru świń. To ważne, ponieważ niedochowanie pewnych wymogów kończy się odmową wypłaty odszkodowań przez firmy ubezpieczeniowe. Zapisy na webinar są dostępne także na stronie Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

(pw)

Dopłaty

Aktywny jak rolnik

Dotychczas dopłaty bezpośrednie otrzymywali właściciele gruntów. Teraz politycy chcą stworzyć definicję rolnika aktywnego i dawać dopłaty realnym plantatorom.

Definicja rolnika aktywnego byłaby prosta. Byłby nim rolnik, który posiada zwierzęta zarejestrowane w systemie Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt oraz rolnicy otrzymujący płatności związane z produk-

cją roślin. Kolejna grupa rolników aktywnych to ci, którzy korzystają z ekoschematów. Dzięki nowym przepisom z automatu dopłaty przysługiwałyby około połowie rolników. Kolejna połowa musiałaby

w jakiś sposób udowodnić prowadzenie działalności rolniczej. Zmiany mogłyby wejść w życie od naborów na wiosnę przyszłego roku.

(pw)

Prawo

Porządkowanie planami

W całym kraju gminy uchwalają plany ogólne. Są to dokumenty planowania przestrzennego, które będą musiały zostać wprowadzone w każdej gminie.

Dla rolników to ważne, ponieważ jeśli będą chcieli sprzedać swoje działki na przykład pod budowę domów, wówczas w planie obszar ten będzie musiał być zaznaczony jako przeznaczony pod budownictwo mieszkaniowe. W wielu gminach już minął czas na to, by składać uwagi do planu ogólnego. W założeniu plan ogólny ma wyjaśnić, gdzie w gminie możliwa jest uprawa roli, gdzie usługi, przemysł czy mieszkalnictwo.

Na sporządzenie planów ogólnych gminy mają czas tylko do końca 2025 roku. Dla rolników nowe plany mają więc dwa skutki. Z jednej strony nikt nie będzie podkupywał ziemi na wsi pod kolejne domy czy bloki. Z drugiej strony sprzedaż działek pod budowę domów może być utrudniona. Równie trudno może być z uzyskaniem warunków zabudowy. Niektóre gminy wstrzymały ich wydawanie.

(pw)

Zwierzęta

Dawno niewidziana

To może być znacznie gorsza informacja niż Afrykański Pomór Świń. Po ponad 20 latach w Niemczech pojawiła się pryszczycza, jedna z najstarszych i najpoważniejszych chorób zwierzęcych.

Ogniska pryszczycy pojawiły się w Brandenburgii, a więc landzie graniczącym z Polską. Nie wiadomo, skąd wirus pojawił się właśnie tam. W obawie przed chorobą zamknięto berlińskie zoo. W naszym kraju rozpoczęły się rygorystyczne kontrole na granicy z Niemcami. W Polsce ostatni przypadek pryszczycy datuje się na początek rządów Edwarda Gierka. Pryszczycza roznosi się po-

przez powietrze, wydzieliny i wydaliny. Nosicielstwo wirusa trwa nawet kilka lat.

Jedynym sposobem na zahamowanie choroby jest zabijanie zwierząt. Najbardziej charakterystycznym objawem są pęcherze na wargach i dziąsłach. Zwierzęta padają z wycieńczenia spowodowanego walką z wirusem.

(pw)

Prawo

Bez awiza?

1 stycznia w naszym kraju zapanowała mała rewolucja w dziedzinie kontaktów urzędowych. Dotychczasowe listy polecone i awiza zastąpiły e-doręczenia. Dotyczą one także rolników, ponieważ e-doręczenia są obowiązujące w takich instytucjach jak KRUS czy ARiMR.

Podstawowym założeniem e-doręczeń było odciążenie rolników z konieczności wizyty na poczcie. Niestety korzystanie z e-doręczeń wymaga od nas pewnego wysiłku. Polega to na założeniu adresu do e-doręczeń u publicznego dostawcy usług na stronie rządowej. To tam trafią e-doręczenia, podobne w formie do maili. Jeśli tego

nie zrobimy, nie stanie się nic złego, bo pismo z urzędu trafi w formie elektronicznej na pocztę. Tam zostanie wydrukowane i doręczone jak dotąd. Na razie obowiązek e-doręczeń posiadają większe urzędy rządowe. Od 2029 roku system obejmie samorządy oraz wymiar sprawiedliwości.

(pw)

Spadek bez tajemnic: Co warto wiedzieć o dziedziczeniu?

PRAWO ▶ Postępowanie spadkowe to proces prawny, który pozwala uregulować sprawy majątkowe po śmierci bliskiej osoby

– Z mojego doświadczenia zawodowego wynika, że wiele osób obawia się tego etapu, uznając go za skomplikowany i czasochłonny. W rzeczywistości jednak znajo-

mość podstawowych zasad może znacznie ułatwić przejście przez ten proces. W niniejszym artykule postaram się pokrótce wyjaśnić najważniejsze etapy postępowania

spadkowego – mówi Magdalena Dąbrowska, radca prawny z Golubia-Dobrzyń.

Na wstępie należy odpowiedzieć na pytanie, czym jest spadek oraz czym jest postępowanie spadkowe. Otóż spadek to przeniesienie majątku (aktywów i pasywów) po śmierci osoby zmarłej na inne osoby, czyli spadkobierców. Natomiast postępowanie spadkowe to procedura prawna, której celem jest ustalenie, kto dziedziczy majątek pozostawiony przez zmarłego i w jakiej części oraz jego ewentualny podział. Proces ten może być przeprowadzony na dwa sposoby: przed sądem bądź u notariusza.

Podstawowe etapy postępowania spadkowego

1. Ustalenie dziedziczenia – po śmierci spadkodawcy należy ustalić, kto jest powołany do dziedziczenia (spadku). Podstawą dziedziczenia może być testament – wówczas dziedziczenie odbywa się zgodnie z wolą zmarłego lub ustawa – w przypadku, gdy testament nie został sporządzony lub jest nieważny, wówczas dziedziczenie odbywa się na podstawie przepisów prawa dotyczących dziedziczenia ustawowego;

2. Przyjęcie bądź odrzucenie spadku – każdy spadkobierca ma prawo zdecydować, czy przyjmuje spadek, czy też go odrzuca. Istnieje kilka rozwiązań – w zależności od tego co wchodzi w skład spadku, spadkobierca może:

- przyjąć spadek wprost, tzn. bez ograniczenia odpowiedzialności za długi,

- przyjąć spadek z dobrodziejstwem inwentarza, tzn. z ograniczeniem tej odpowiedzialności do wysokości przejętych aktywów (np. nieruchomości),

- spadek odrzucić, tzn. nie dziedziczyć ani aktywów, ani długów.

Co niezmiennie istotne, oświadczenie spadkobiercy o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu 6 miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania do spadku. Najczęściej jest to chwila śmierci, choć nie zawsze. Dotyczy to w szczególności dalszej rodziny, z którą spadkobierca nie zawsze ma bliski kontakt. Należy również pamiętać o tym, że jeśli spadek zostanie odrzucony to automatycznie przechodzi on na kolejnych spadkobierców w linii dziedziczenia (np. na dzieci spadkobiercy, który spadek odrzucił);

3. Stwierdzenie nabycia spadku – aby móc skutecznie rozporządzać odziedziczonym majątkiem, konieczne jest pozyskanie formalnego stwierdzenia nabycia spadku. Może ono odbyć się u notariusza – poprzez sporządzenie protokołu dziedziczenia oraz aktu poświadczenia dziedziczenia bądź w sądzie – poprzez postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku zakończone postanowieniem,

w którym ustalony zostaje krąg spadkobierców i ich udziały spadkowe;

4. Dział spadku – jeśli majątek jest obszerny, a spadkobierców wielu, konieczny może okazać się dział spadku. Polega on na podziale pomiędzy spadkobierców odziedziczonego mienia według udziałów lub według uznania spadkobierców. Jeśli spadkobiercy są zgodni co do podziału, wystarczającą będzie stosowna umowa sporządzona przez notariusza. Natomiast jeśli spadkobiercy nie są w stanie porozumieć się w kwestii podziału – konieczne jest wszczęcie postępowania o dział spadku przed sądem.

Podsumowanie

Postępowanie spadkowe bywa bardzo skomplikowane i niesie za sobą sporo niejasności. Istotnym jest zwrócenie uwagi, że spadek to nie tylko aktywa, czyli wartościowy majątek zmarłego (nieruchomości, ruchomości etc.), ale również pasywa, czyli długi (kredyty, pożyczki etc.). Z kolei uchybienie terminowi na złożenie stosownego oświadczenia o przyjęciu bądź odrzuceniu spadku prowadzi niejednokrotnie do niepowetowanych szkód. Termin ten, choć na pozór niekrótki, upływa bowiem niezwykle szybko w obliczu żałoby po bliskiej osobie. Dlatego mając do czynienia z taką sytuacją, warto skonsultować się z prawnikiem.

(ak), fot. nadesłane

Prawo

Zmiany w segregacji odpadów

W poprzednim wydaniu naszej gazety informowaliśmy o konieczności dostarczania zużytych tekstyliów do punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych lub wrzucanie ich do specjalnych pojemników, których na razie nie ma. To nie jedyna nowa regulacja, jaka zaczęła obowiązywać od stycznia.

Od tego roku przedsiębiorcy prowadzący prace budowlane i remontowe będą zobowiązani do segregowania odpadów na sześć frakcji. To co pozostało po budowie czy remoncie, należy podzielić na drewno, metale, szkło, tworzywa sztuczne, gips, odpady mineralne, w tym beton, cegłę, płytki i materiały ceramiczne oraz kamienie. Nie trzeba tego robić na placu budowy, można też to zadanie zlecić zewnętrznej firmie. Ko-

nieczne będzie podpisanie umowy, która określi jak zostaną zagospodarowane posegregowane śmieci. Istnieje także możliwość odstąpienia od sortowania wszystkich frakcji, jeśli jest to technologicznie nieuzasadnione lub bez tego da się odpady np. ponownie użyć czy poddać recyklingowi.

Wytwórcą odpadów jest firma budowlana czy remontowa, a nie inwestor, który prace zlecił. Jeśli osoba prywatna samodzielnie

nie remontuje dom lub mieszkanie, odpady ma umieszczać w specjalnym kontenerze, który można wynająć od firm zajmujących się w takimi usługami lub z PSZOK-u. Od początku tego roku obowiązuje w naszym kraju również system kaucyjny. Dzięki niemu jest szansa, że plastikowe i szklane butelki oraz puszki nie będą zaśmiecały poboczy dróg, lasów czy brzegów akwenów, co ma obecnie miejsce.

System kaucyjnym będą ob-

jęte jednorazowe opakowania napojów – butelki PET o pojemności do 3 litrów i puszki metalowe o pojemności do 1 litra oraz butelki szklane wielokrotnego użytku o pojemności do 1,5 litra. Wysokość kaucji określona została na 50 groszy za butelki PET i puszki aluminiowe oraz złotówkę za butelki szklane.

Opakowania objęte systemem będą oznakowane jego logotypem. Nie będzie możliwości odebrania

kaucji za opakowania bez tego logo. Nie można ich też zgniatać. Przy oddawaniu opakowań nie trzeba okazywać paragonu, więc można je zwracać w dowolnym miejscu. Obowiązek zbierania opakowań objętych systemem mają sklepy o powierzchni powyżej 200 m². Możliwe jest również tworzenie punktów skupu pustych opakowań poza placówkami handlowymi.

(jd)

W tej orkiestrze jest siła

DOBRZYŃ NAD WISŁĄ ➤ 19 stycznia 130-lecie istnienia obchodziła 30-osobowa Dobrzyńska Orkiestra Strażacka pod batutą Maksymiliana Rzekońskiego. Punktem kulminacyjnym było odznaczenie jubilatów medalem marszałka za zasługi dla województwa kujawsko-pomorskiego, a zwieńczeniem wartościowy instrumentalnie koncert

– Jest to muzyczna sztafeta pokoleń – mówił Paweł Śliwiński. – Sama orkiestra, tak

mocno wpisująca się w tradycję i kulturę Dobrzynia nad Wisłą, była, jest i mamy nadzieję, nadal

będzie kuźnią talentów muzycznych i miejscem kształtowania postaw patriotycznych i społecznych.

O tym, że orkiestra z kapelmistrzem Maksymilianem Rzekońskim jest kuźnią talentów i sztafetą pokoleń, można było przekonać się podczas niedzielnego jubileuszu, który odbył się w miejscowym kościele. Były podziękowania dla poprzednich dyrygentów i hołd dla zmarłych muzyków, był doskonały muzycznie koncert utworów kościelnych, patriotycznych, ale też jazzowych i popowych.

– 130 lat to szmat czasu i okazja do podsumowań, ale też snucia planów – mówiła poseł Joanna Borowiak. – Przez 26 lat prowadziłam chór, jestem pedagogiem muzyki. Ta orkiestra gra

pięknie i niech cieszy i gra nadal ku uciesze ludzi.

Dobrzyńska Orkiestra Strażacka w Dobrzyniu nad Wisłą powstała z inicjatywy księdza Leonarda Lipki w 1895 roku i przez 15 lat była kapelą parafialną, potem orkiestrą strażacką KSRR OSP, a obecnie Dobrzyńską Orkiestrą Strażacką działającą przy miejscowym domu kultury Żak.

– Tradycja, pasja, profesjonalizm, umiejętność radzenia sobie z sukcesami i porażkami – mówiła wicemarszałek województwa kujawsko-pomorskiego Aneta Jędrzejewska. – Dzięki temu, że muzyka była dla członków orkiestry tak ważna, że przetrwali 130 lat. Z racji tego jubileuszu wystąpiłam do marszałka o nadanie medalu woje-

wództwa, jednego z najważniejszych odznaczeń.

W jubileuszu uczestniczyły władze samorządowe Dobrzynia nad Wisłą z burmistrzem Piotrem Wiśniewskim na czele, powiatu lipnowskiego z Krzysztofem Baranowskim i województwa z wicemarszałek Anetą Jędrzejewską. Przybyli posłowie z Joanną Borowiak na czele, była wiceminister Małgorzata Baranowska. Kościół wypełnił się pasjonatami dobrej muzyki i orkiestry strażackiej, druhami, mieszkańcami. Do każdego trafił pamiątkowy magnes jubileuszowy, galę poprzedziła msza święta, a dopełnił wspaniały koncert.

Tekst i fot.
Lidia Jagielska

WIĘCEJ ZDJEĆ NA NASZEJ STRONIE

LIPNO-CLIP.PL

Wpłynęło 135 tysięcy wniosków o rentę wdowią

REGION ➤ W związku z możliwością ubiegania się przez seniorów o tzw. rentę wdowią, placówki ZUS odwiedza więcej klientów niż zwykle. Do tej pory do Zakładu wpłynęło ponad 135 tys. wniosków o "rentę wdowią", w tym 9,8 tys. z województwa kujawsko-pomorskiego. Niezależnie od tego, czy wniosek zostanie złożony w styczniu, marcu czy lipcu, „renta wdowia” będzie przysługiwała od lipca

1 stycznia 2025 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozpoczął przyjmowanie wniosków o tzw. rentę wdowią, czyli wypłatę renty rodzinnej po zmarłym małżonku, połączonej z własnym świadczeniem emerytalno-rentowym. – Obecnie osoby, które mają ustalone prawo do obu świadczeń, mogą pobierać jedynie jedno z nich – wyższe lub wybrane. Od lipca będą miały możliwość korzystania z łączonych świadczeń: jednego (wybranego) w całości oraz 15% drugiego. Co istotne, od 1 stycznia 2027 roku procentowy udział drugiego świadczenia wzrośnie do 25% – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Na złożenie wniosku o „rentę wdowią” jest bardzo dużo czasu. Aby nabyć prawo do świadczenia od początku, czyli od 1 lipca, formularz ERWD należy złożyć do 31 lipca. Osoby, które spełnią warunki do zbiegu świadczeń po 31 lipca 2025 roku lub złożą wniosek w tej sprawie po tej dacie, otrzymają „rentę wdowią” od dnia spełnienia warunków, jednak nie wcześniej niż od miesiąca, w którym złożą wniosek.

Zainteresowanie świadczeniem jest duże. Do ZUS wpłynęło ponad 135 tys. wniosków o tzw. rentę wdowią, w tym 9,8 tys. z województwa kujawsko-pomorskiego. Najwięcej z nich składanych jest bezpośrednio

w placówkach ZUS.

Zamów wizytę w ZUS – bez czekania w kolejce

Aby uniknąć czekania w kolejce, wizytę w ZUS-ie można umówić wcześniej. Zakład od dłuższego czasu oferuje swoim klientom możliwość umawiania wizyt na konkretny dzień i godzinę. Zarezerwować wizytę w ZUS można elektronicznie, za pośrednictwem PUE/eZUS lub aplikacji mobilnej mZUS. Seniorzy, którzy nie zdecydowali się jeszcze na założenie konta na platformie e-ZUS, mogą umówić wizytę telefonicznie. Aby zarezerwować spotkanie z pracownikiem Zakładu w jednej z placówek Oddziału ZUS w Bydgoszczy lub w jego podległych jednostkach (w Inowrocławiu, Nakle, Świeciu, Tucholi, Żninie oraz Sępól-

nie Krajeńskim), należy zadzwonić pod numer **52 341 81 26**. Rezerwacja wizyt w placówkach Oddziału ZUS w Toruniu oraz w jego podległych jednostkach (we Włocławku, Grudziądzu, Lipnie, Aleksandrowie Kujawskim, Brodnicy, Rypinie oraz Golubiu-Dobrzyniu) odbywa się pod numerem **54 230 73 76**.

Jakie warunki trzeba spełnić

„Renta wdowia” to świadczenie przysługujące wdowom i wdowcom, którzy mają prawo do co najmniej dwóch świadczeń emerytalno-rentowych, w tym renty rodzinnej po zmarłym małżonku. Przyznanie prawa do tzw. renty wdowiej nastąpi na wniosek, pod warunkiem spełnienia pozostałych wymogów. Wnioskodawca musi osiągnąć powszechny wiek emerytalny, który

wynosi 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn. Dodatkowo należy pozostać we wspólności małżeńskiej do dnia śmierci współmałżonka, nie być obecnie w związku małżeńskim oraz nabyć prawo do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż po ukończeniu 55. roku życia przez kobietę i 60. roku życia przez mężczyznę. Czas, jaki upłynął od śmierci małżonka, nie ma znaczenia dla nabycia prawa do „renty wdowiej”. Kluczowy jest wiek osoby ubiegającej się o to świadczenie w momencie owdowienia. W przypadku kobiet, nie mogą one zostać wdowami przed ukończeniem 55. roku życia, natomiast mężczyźni nie mogą owdowieć przed ukończeniem 60. roku życia.

Wdowie lub wdowcowi przysłu-

guje prawo do łączenia świadczeń z rentą rodzinną wyłącznie po ostatnim zmarłym małżonku. Prawo do wypłaty „renty wdowiej” wygasa z dniem poprzedzającym zawarcie nowego małżeństwa przez osobę uprawnioną do zbiegu świadczeń.

Maksymalna wysokość świadczeń

Suma świadczeń ustalonych w zbiegu nie może przekroczyć trzykrotności kwoty najniższej emerytury, tj. obecnie 3 x 1780,96 zł, czyli łącznie 5342,88 zł brutto. Do tego limitu wliczane są również świadczenia wypłacane przez instytucje zagraniczne oraz inne niż jednorazowe świadczenia i dodatki, które są przyznawane i wypłacane na podstawie ustawy lub odrębnych przepisów. W przypadku, gdy suma świadczeń w zbiegu przekroczy trzykrotność najniższej emerytury, świadczenie zostanie pomniejszone o kwotę przekroczenia. Osoby zainteresowane „rentą wdowią” mogą obliczyć wysokość świadczeń w zbiegu, korzystając z kalkulatora dostępnego na stronie internetowej zus.pl. Zakład Ubezpieczeń Społecznych udostępnił również na swojej stronie ankietę, która jest bardzo pomocna w ustaleniu prawa do renty wdowiej.

(red), fot. ZUS

Region

1,4 miliona przedsiębiorców dostało ulgę

Ponad 1,666 mln przedsiębiorców, w tym niemal 82 tys. z województwa kujawsko-pomorskiego, złożyło wnioski o wakacje składkowe. W całym kraju przyznano dotychczas ponad 1,4 mln ulg. Informacje o przyznanej uldze dostępne są na profilach płatnika w PUE/eZUS.

Od 1 listopada 2024 roku przedsiębiorcy mają możliwość, raz w roku, wybrać jeden miesiąc, w którym nie będą płacić za siebie składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy, od obowiązującej ich minimalnej podstawy wymiaru składek. – Dotyczy to mikropodsiębiorców wpisanych do rejestru CEIDG oraz komorników sądowych, pod warunkiem spełnienia kryteriów uprawniających do skorzystania z wakacji skład-

kowych – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Do tej pory w całym kraju do ZUS-u wpłynęło ponad 1,666 mln wniosków o zwolnienie z opłacenia składek, w tym przeszło 1,3 mln w listopadzie za grudzień, z terminem płatności do 20 stycznia. W grudniu 2024 roku o wakacje składkowe za styczeń wystąpiło 322,9 tys. płatników, natomiast w styczniu o pokrycie składek

przez budżet państwa za luty ubiegało się 17,2 tys. osób.

W województwie kujawsko-pomorskim złożono blisko 82 tys. wniosków. Chęć skorzystania z ulgi w grudniu 2024 roku zadeklarowało niemal 62,5 tys. przedsiębiorców, a w styczniu liczba ta wyniosła 17,8 tys. Obecnie 789 płatników złożyło wnioski dotyczące lutego.

W niektórych przypadkach konieczne jest uzupełnienie dokumentacji oraz usunięcie braków formalnych, co może wydłu-

żyć czas rozpatrywania sprawy. Warto pamiętać, że im szybciej klient uzupełni brakujące dane, tym szybciej zakończy się obsługa wniosku o wakacje składkowe. Wszystkie istotne informacje dotyczące złożonego wniosku przedsiębiorca może znaleźć na swoim profilu w PUE /eZUS.

Jeśli przedsiębiorca zostanie częściowo zwolniony lub nie otrzyma ulgi, ZUS wyda odpowiednią decyzję. Zakład przekaże ją na konto płatnika w systemie

PUE/eZUS. Od decyzji przysługuje prawo odwołania do sądu za pośrednictwem ZUS-u. W przypadku wydania decyzji odmownej, płatnik będzie zobowiązany do uregulowania należnych składek za grudzień w standardowym terminie, czyli do 20 stycznia. Ma również możliwość złożenia wniosku o odroczenie terminu płatności składek lub rozłożenie należności na raty.

(red)

Zmiany w świadczeniu honorowym

REGION ▶ Od stycznia 2025 roku świadczenie honorowe dla osób, które ukończyły 100 lat, przyznawane jest na podstawie ustawy w wysokości 6246,13 zł brutto. Wcześniej było ono przyznawano w drodze wyjątku. Świadczenia honorowe wypłacane do 31 grudnia 2024 roku w niższej wysokości zostaną z urzędu podwyższone w terminach płatności w styczniu. Co roku, w marcu, kwota świadczenia honorowego będzie waloryzowana

Od 1972 roku specjalna premia za wiek była przyznawana jako tzw. świadczenie w drodze wyjątku. Dodatkowa premia miała stałą wysokość, odpowiadającą wartości kwoty bazowej obowiązującej w dniu ukończenia 100 lat. W rezultacie seniorzy otrzymywali świadczenia w zróżnicowanej wysokości. Raz przyznana „honorowa emerytura” pozostawała niezmienna i była wypłacana w tej samej kwocie przez całe życie.

– Ustawa z 18 października 2024 roku wprowadza zmiany dotyczące świadczenia honorowego dla osób, które ukończyły 100 lat. Od 1 stycznia 2025 roku wysokość świadczenia honorowego wynosi 6 246,13 zł brutto miesięcznie. Kwota ta będzie waloryzowana każdego roku w marcu. Świadczenie honorowe, które do końca ubiegłego roku było wypłacane w niższej wysokości, od 1 stycznia 2025 roku zostanie podwyższone przez ZUS z urzędu do nowej kwoty. Zmiana ta obejmuje w kraju blisko 2,5 tys. osób, a w regionie około 150 osób – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Obecnie ZUS wypłaca ponad 3,5 tys. takich świadczeń, z czego w województwie kujawsko-pomorskim korzysta z nich 226 osób. Bydgoski ZUS wypłaca 114 świadczeń honorowych, natomiast toruński ZUS wypłaca ich 112. Jedną z najstarszych beneficjentek honorowej premii, wypłacanej przez oddział ZUS w Toruniu, ma 109 lat i obecnie mieszka

w Gdańsku. Do końca grudnia wysokość jej świadczenia wynosiła 3 308,33 zł brutto, jednak od stycznia kwota ta została podwyższona o 2 937,80 zł brutto. Najstarszy mężczyzna w regionie ma 104 lata i mieszka w Bydgoszczy. Jego obecne świadczenie wynoszące 4294,67 zł brutto zostanie zwiększone o 1951,46 zł brutto.

Kiedy przyznawane jest świadczenie honorowe z urzędu, a kiedy na wniosek?

Osoby, które ukończyły 100 lat, posiadają obywatelstwo polskie oraz mają prawo do emerytury lub renty, otrzymują świadczenie honorowe z urzędu. Oznacza to, że nie muszą składać w tej sprawie wniosku. Decyzję o przyznaniu świadcze-

nia honorowego stulatk otrzyma z odpowiedniego organu emerytalnego lub rentowego, takiego jak ZUS, KRUS, Wojskowe Biuro Emerytalne, Zakład Emerytalno-Rentowy MSWiA czy Biuro Emerytalne Służby Więziennej. W sytuacji, gdy jedna osoba ma prawo do świadczeń emerytalno-rentowych wypłacanych przez dwa różne organy, świadczenie honorowe przyzna i będzie wypłacał ZUS.

Natomiast osoby, które nie mają prawa do świadczenia emerytalnego lub rentowego, o którym mowa w ustawie o świadczeniu honorowym, ale posiadają obywatelstwo polskie, ukończyły 100 lat oraz miały centrum interesów osobistych lub gospodarczych w Polsce przez co najmniej 10 lat po ukończeniu 16. roku życia, zobowiązane są do złożenia wniosku, jeśli chcą uzyskać prawo świadczenia honorowego. W takiej sytuacji ZUS przyzna 100-latkowi należne świadczenie od miesiąca, w którym złożony zostanie wniosek. Formularz wniosku o świadczenie honorowe (ESH) można znaleźć na stronie internetowej zus.pl oraz w każdej placówce Zakładu.

(red), fot. ZUS

Region

Nowe składki na ubezpieczenia społeczne

Nowy rok przyniósł zmiany dla przedsiębiorców. W związku ze wzrostem minimalnego wynagrodzenia oraz prognozowanym przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniem, w 2025 roku zwiększyły się także składki na ubezpieczenia społeczne.

Przedsiębiorca, który nie korzysta z ulg w opłaceniu składek, zobowiązany jest do opłacenia składek na ubezpieczenia społeczne od podstawy, która nie może być niższa niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia. W 2025 roku kwota ta wynosi 8673 zł, co oznacza, że dla osób prowadzących działalność gospodarczą, które nie korzystają z żadnych ulg, minimalna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wyniesie 5203,80 zł (60% z 8673 zł). W związku z tym składka na ubezpieczenia społeczne z dobrowolnym chorobowym, którą przedsiębiorca będzie musiał opłacić w 2025 roku, wraz ze składką na Fundusz Pracy, wy-

niesie **1773,96 zł**. To o 173,64 zł więcej niż w roku 2024 – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Deklarując minimalną podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne oraz Fundusz Pracy za okres styczeń-grudzień 2025 r., składki kształtują się następująco: 1 015,78 zł – na ubezpieczenie emerytalne (19,52%); 416,30 zł – na ubezpieczenie rentowe (8%); 127,49 zł – na ubezpieczenie chorobowe (2,45%); 86,90 zł – na ubezpieczenie wypadkowe (1,67%) – wysokość tej składki obowiązuje do 31 marca 2025 r.; 127,49 zł – na Fundusz Pracy (2,45%). Łącznie daje to kwotę 1

773,96 zł (bez składki na ubezpieczenie zdrowotne).

Preferencyjne składki

Przedsiębiorca, który opłaca preferencyjne składki na ubezpieczenia społeczne, oblicza je od podstawy, która nie może być niższa niż 30% minimalnego wynagrodzenia. W 2025 roku minimalne wynagrodzenie za pracę wynosi 4666 zł, co oznacza, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne nie może być niższa niż 1399,80 zł. W związku z tym składki na ubezpieczenia społeczne, w tym dobrowolne ubezpieczenie chorobowe (z wyłączeniem ubezpieczenia zdrowotnego), wyniosą **442,90 zł**, co stanowi wzrost

o 34,74 zł w porównaniu do dotychczasowej kwoty.

Składki na ubezpieczenia społeczne w 2025 roku nie mogą być niższe od następujących kwot: 273,24 zł – na ubezpieczenie emerytalne (19,52%); 111,98 zł – na ubezpieczenie rentowe (8%); 34,30 zł – na ubezpieczenie chorobowe (2,45%); 23,38 zł – na ubezpieczenie wypadkowe (1,67%) – wysokość tej składki obowiązuje do 31 marca 2025 r. Łącznie wynoszą one 442,90 zł (bez składki na ubezpieczenie zdrowotne).

Mały ZUS plus

Osoby prowadzące działalność gospodarczą na mniejszą skalę, które korzystają z ulgi „mały ZUS plus”, opłacają

składki na ubezpieczenia społeczne od wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu z poprzedniego roku kalendarzowego. Podstawa wymiaru tych składek nie może być niższa niż 30% minimalnego wynagrodzenia ani wyższa niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. W 2025 roku oznacza to, że podstawa wymiaru składek musi mieścić się w przedziale od 1399,80 zł do 5203,80 zł.

Kwota rocznego ograniczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w roku 2025 wynosi 260 190 zł.

(red)

Uczniowie „Chełmickiego” tańczyli do białego rana

RYPIN ▶ W sobotni wieczór 11 stycznia odbyła się długo wyczekiwana studniówka uczniów Zespołu Szkół nr 3 im. Bogdana Chełmickiego w Rypinie. Uroczystość miała miejsce w eleganckiej Sali Kryształowej w Starorypinie, która tego wieczoru zamieniła się w miejsce pełne blasku, radości i niezapomnianych chwil

Studniówkę oficjalnie otworzyła dyrektorka szkoły Karolina Trzcińska, która w swoim przemówieniu wyraziła gratulacje i życzenia sukcesów zarówno na nadchodzącej maturze, jak i w dalszym życiu zawodowym uczniów. Do życzeń dołączył

także Krzysztof Szalkowski, członek Zarządu Powiatu w Rypinie, który podkreślił znaczenie tego wyjątkowego wydarzenia, przypominając maturzystom, jak ważny jest nadchodzący egzamin, ale także czerpanie radości z każdej chwili ich mł-

dzieńczej drogi.

Po części oficjalnej nadszedł czas na wspólne świętowanie. Uczniowie w pięknych kreacjach i nienagannych fryzurach, a także ich nauczyciele i zaproszeni goście, rozpoczęli zabawę. Elegancki, lecz rado-

śny nastrój panował przez całą noc, a uśmiechy uczestników studniówki nie zniknęły ani na chwilę. Wieczór pełen wspólnych wspomnień, radości i tańca trwał do samego rana, a dla maturzystów Zespołu Szkół nr 3 w Rypinie ta noc była nie

tylko początkiem odliczania do egzaminu, ale także niezapomnianym przeżyciem, które pozostanie w ich pamięci przez wiele lat.

(AdWo)
fot. nadesłane

Noc pełna wspomnień

GMINA ROGOWO ▶ W sobotę 18 stycznia uczniowie Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu mieli okazję przeżyć niezapomnianą noc – studniówkę, która odbyła się w przepięknym Magnoliowym Dworze w Dąbrowce

Uroczystość zgromadziła maturzystów z różnych kierunków kształcenia, w tym technikum architektury krajobrazu, weterynarii, mechanizacji rolnictwa oraz inżynierii środowiska. Wydarzenie rozpoczęło się od serdecznych życzeń pomysłowości na nadchodzący egzamin dojrzałości, które złożył dyrektor szkoły Radosław Wiśniewski.

– Dziękuję wam za wszystkie lata nauki, zaangażowanie oraz wkład w rozwój naszej szkoły, która ma tak piękną tradycję. Przed wami teraz czas matury, życzę wam powodzenia i spełnienia marzeń – mówił w swoim wystąpieniu dyrektor. Odczytany został również list ministra rolnictwa i rozwoju wsi Czesława Siekierskiego. Wśród uczniów

panowała radosna atmosfera, pełna wzruszeń i ekscytacji związanej z nadchodzącym zakończeniem etapu nauki w szkole. Młodzież bawiła się przy dźwiękach muzyki, a parkiet przez całą noc nie pustoszał.

Tańce, śmiech i wspólne chwile w gronie przyjaciół tworzyły niezatarte wspomnienia, które będą towarzyszyć mato-

rzystom przez całe życie. Studniówka w Magnoliowym Dworze była także okazją do integracji młodzieży z różnych klas i kierunków, co sprzyjało budowaniu jeszcze silniejszych więzi i przyjaźni. Elegancka sceneria, wyśmienite jedzenie oraz profesjonalna obsługa dodały uroku tej wyjątkowej nocy.

Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Zie-

mi Dobrzyńskiej w Nadrożu, z tak bogatą tradycją i pasją do kształcenia młodych ludzi w dziedzinach związanych z rolnictwem na pewno pozostanie w pamięci tegorocznych maturzystów jako szkoła, która nie tylko wychowała ich na przyszłych profesjonalistów, ale także umożliwiła przeżycie wielu niezapomnianych chwil.

(AdWo), fot. nadesłane

Świąteczny koncert chóru Belcanto

WYDARZENIE ▶ Istniejący od prawie 40 lat Chór Belcanto uświetnia swoimi występami uroczystości religijne i patriotyczne, wnosząc niemały wkład w promocję Rypina. Ostatni koncert formacji miał miejsce w sobotę 18 stycznia

Chór Belcanto zaprezentował się w świątecznym koncercie składającym się z dwóch części na scenie Rypińskiego Domu Kultury. W pierwszej artyści zaśpiewali najpiękniejsze polskie kolędy i pastorałki, natomiast druga miała charakter rozrywkowy. Pojawiły się w niej min.: aria Skołuby „Ten zegar stary” ze „Strasznego dworu” Stanisława Moniuszki, „Martwe morze” Budki Suflera, „Cyt cyt” zespołu Mazowsze i „O to chodzi” z repertuaru Eleni.

Koncert zapowiedzieli prezeska chóru Barbara Górecka i Wawrzyniec Turowski, Dyrygował Stefan Dąbrowski, który również utwory opracował.

– Dzięki wspaniałemu koncertowi Chóru Belcanto mogliśmy na nowo poczuć atmosferę pełną wzruszeń, radości i piękna. Najpiękniejsze kolędy i utwory świąteczne w wykonaniu artystów dostarczyły nam niezapomnianych wrażeń i przypomina-

Chór Belcanto powstał w październiku 1987 roku z inicjatywy Haliny Świdzińskiej. Od wielu lat jego dyrygentem jest Stefan Dąbrowski. Prezesem chóru do 2004 roku był Józef Pełczyński, następnie Marek Winiarski, a obecnie funkcję tę pełni Barbara Górecka. Od momentu powstania chór jest czterogłosowy. Formacja występuje nie tylko w Rypinie. Uczestniczyła m.in. w takich wydarzeniach jak: Ogólnopolski Przegląd Chórów Nauczycielskich, Festiwalach Kolęd i Pastorałek w Ciechanowie, koncerty w Sanktuarium Matki Boskiej Ostrobramskiej i w kościele Św. Ducha w Wilnie oraz występy na dożynkach wojewódzkich i diecezjalnych, podczas inauguracji roku akademickiego WSHE we Włocławku i w Ośrodku Chopińskim w Szafarni.

ły, jak ważne są chwile spędzane razem przy muzyce. Serdeczne podziękowania dla Chóru Belcanto za to, że swoim talentem

i pasją poruszyli serca mieszkańców Rypina. Dziękuję również wszystkim, którzy byli z nami i wspólnie celebrowali te wyjąt-

kowe chwile. Niech wspomnienie tego wieczoru towarzyszy nam przez cały rok – powiedział burmistrz Paweł Grzybowski.

(jd)

fot. UM Rypin

Wspaniała zabawa i niezapomniane wrażenia

GMINA RYPIN ▶ W piątek 17 stycznia remiza w Kowalkach zamieniła się w kolorowy świat pełen bajkowych postaci, radosnych tańców i kreatywnych zabaw

WIĘCEJ ZDJEĆ NA NASZEJ STRONIE

RYPIN-CRY.PL

Karnawałowy bal przebierańców, który odbył się w tym dniu, był wyjątkowym wydarzeniem, w którym uczestniczyły dzieci z całej okolicy. Za organizację tej niezapomnianej imprezy odpowiedzialne były m.in. członkinie miejscowego KGW, które postarały się o każdy detal, by stworzyć niezapomnianą atmosferę. Dzieci, które przybyły na bal, wcieliły się w bohaterów swoich ulubionych historii – od super-

bohaterów po postaciach z klasycznych baśni. Wyjątkowe kostiumy, które zachwyciły swoją pomysłowością, dopełniały klimat tego karnawałowego wydarzenia.

Animatorki zadbały o dobrą zabawę – przygotowały dla maluchów mnóstwo atrakcji, gier i konkursów, które wywoływały salwy śmiechu i radości. Nie zapomniano także o słodkich przysmakach – każde dziecko mogło skosztować przygotowanych na

tę okazję łakoci, które cieszyły nie tylko podniebienie, ale także były prawdziwą uczcą dla oka. A wszystko to odbywało się w atmosferze radości i śmiechu, co sprawiło, że bal na długo pozostanie w pamięci uczestników.

– Dziękujemy dzieciom, które w pięknych, kreatywnych strojach rozświetliły naszą salę i dodały jej bajkowego charakteru. Cieszymy się, że mogliśmy zorganizować dla Was tak wspaniałą

zabawę, pełną tańców, gier i konkursów. Ogromne podziękowania kierujemy również do animatorek, które zadbały o to, by każda chwila spędzona na balu była pełna radości i entuzjazmu. Chciałabym także wyrazić wdzięczność za pomoc i wsparcie naszej Radzie Sołeckiej oraz Sołtysowi Sołectwa Kowalki. Bez waszego zaangażowania to wydarzenie nie mogłoby się odbyć – mówi Paulina Wysocka, przewod-

nicząca KGW w Kowalkach.

Organizatorzy zadbali o to, by całe wydarzenie miało wyjątkowy, rodzinny charakter, który w pełni oddał ducha karnawałowej zabawy. Dzieci mogły poczuć się jak bohaterowie swoich ulubionych filmów i bajek, spędzając czas w towarzystwie rówieśników, w ciepłej i serdecznej atmosferze.

Tekst i fot. (AdWo)

HOROSKOP

KOZIOROŻEC 22.12-19.01

Druga połowa stycznia przyniesie Koziorożcom szansę na uporządkowanie spraw zawodowych i osobistych. W pracy czeka Cię intensywny okres, pełen wyzwań, ale także możliwości rozwoju. Bądź otwarty na nowe propozycje, szczególnie w drugiej części miesiąca, kiedy pojawią się okazje do awansu lub zmian. W życiu osobistym warto poświęcić więcej uwagi bliskim – niektóre relacje wymagają delikatności i zrozumienia. W sprawach zdrowotnych pamiętaj o równowadze – odpoczynek będzie kluczem do sukcesu w nadchodzących dniach.

WODNIK 20.01-18.02

Wodniki mogą liczyć na okres twórczego rozwoju i nowych wyzwań zawodowych. Twoje innowacyjne pomysły przyciągną uwagę, co otworzy drzwi do ciekawych możliwości. W relacjach osobistych warto zadbać o balans – chociaż możesz pragnąć większej niezależności, pamiętaj, by nie zaniedbać bliskich. Znalezienie czasu na odpoczynek i relaks pomoże Ci utrzymać harmonię i energię na nadchodzące dni.

RYBY 19.02-20.03

Dla Ryb nadchodzi okres introspekcji i poszukiwania równowagi. W drugiej połowie stycznia będziesz skłonny do refleksji nad swoimi pragnieniami i celami. W pracy pojawią się okazje, które pozwolą Ci wykazać się kreatywnością, jednak ważne będzie, abyś zachował ostrożność w podejmowaniu decyzji. W życiu osobistym kluczowa stanie się szczerość w relacjach – otwarte rozmowy pomogą w rozwiązywaniu wszelkich nieporozumień. Pamiętaj o zadbanie o siebie, aby utrzymać wewnętrzną harmonię.

BARAN 21.03-20.04

Druga połowa stycznia to czas intensywnego działania dla Baranów. W pracy możesz liczyć na duże wyzwania, które pozwolą Ci udowodnić swoją wartość. Będziesz miał okazję pokazać inicjatywę i zdolności przywódcze, ale pamiętaj, aby nie pędzić zbyt szybko – dokładność będzie kluczowa. W życiu osobistym warto zwrócić uwagę na potrzeby bliskich, szczególnie jeśli czujesz, że coś zostało zaniedbane. Zadbaj o równowagę między pracą a odpoczynkiem, by nie stracić energii.

BYK 21.04-21.05

Byki mogą liczyć na okres stabilizacji i koncentracji na swoich celach. W pracy pojawią się szanse na poprawę sytuacji zawodowej, jednak ważne będzie, by działać z cierpliwością i dokładnością. Twoje starania przyniosą efekty, ale kluczowa będzie konsekwencja. W relacjach osobistych warto zadbać o bliskich, pokazując im swoje wsparcie i zrozumienie. Zwróć uwagę na równowagę między obowiązkami a chwilami dla siebie – odpoczynek doda Ci sił do dalszego działania.

BLIŹNIĘTA 22.05-20.06

W drugiej połowie stycznia Bliźnięta poczną przyływ energii i chęci do działania. W pracy możesz liczyć na nowe wyzwania, które pozwolą Ci wykorzystać swoje umiejętności komunikacyjne i kreatywność. Ważne będzie, aby nie tracić koncentracji i nie dać się rozproszyć. W relacjach osobistych pojawią się okazje do pogłębienia więzi z bliskimi – szczere rozmowy będą kluczem do zrozumienia i harmonii. Zachowaj równowagę, dbając o czas zarówno dla siebie, jak i dla innych.

RAK 21.06-22.07

Druga połowa stycznia to czas, w którym Raki poczną silną potrzebę zadbania o swoje bezpieczeństwo emocjonalne i materialne. W pracy skup się na stabilizacji i budowaniu długofalowych fundamentów. Twoje wysiłki zostaną docenione, choć efekty mogą pojawić się nieco później. W relacjach osobistych warto poświęcić więcej czasu na zbliżenie się do bliskich – ich wsparcie będzie Ci teraz bardzo potrzebne. Pamiętaj, by znaleźć przestrzeń na odpoczynek, by nie przeładować się obowiązkami.

LEW 23.07-22.08

Lwy będą pełne energii i gotowe do podjęcia nowych wyzwań. W pracy pojawią się okazje do wykazania się liderstwem, a Twoja pewność siebie pomoże Ci przyciągnąć uwagę ważnych osób. To dobry moment, by skupić się na swoich ambicjach i dążyć do realizacji celów. W relacjach osobistych warto poświęcić czas bliskim, szczególnie tym, którzy potrzebują Twojego wsparcia. Pamiętaj, by znaleźć równowagę między intensywnym działaniem a chwilami odpoczynku, które pozwolą Ci zachować energię.

PANNA 23.08-22.09

Panny będą mogły skoncentrować się na poprawie swojego życia zawodowego i osobistego. W pracy warto skupić się na szczegółach, bo Twoja dokładność i skrupulatność przyniosą wymierne efekty. To również dobry moment na reorganizację swoich planów, aby bardziej efektywnie dążyć do celu. W relacjach osobistych pojawią się okazje do wzmocnienia więzi z bliskimi, a Twoje wsparcie i troska będą dla nich cenne. Pamiętaj, by nie zaniedbywać siebie i znaleźć czas na relaks.

WAGA 23.09-23.10

Druga połowa stycznia przyniesie Wadze czas na refleksję i podejmowanie ważnych decyzji. W pracy pojawią się okazje do wprowadzenia zmian, które mogą poprawić Twoją sytuację zawodową, ale ważne będzie, by podejść do nich z rozwagą i cierpliwością. W życiu osobistym warto zadbać o równowagę – Twoja potrzeba harmonii będzie szczególnie silna, dlatego poświęć więcej czasu bliskim i zacieśniaj relacje. Zadbaj o swój spokój wewnętrzny, by zachować energię na nadchodzące dni.

SKORPION 24.10-21.11

W pracy możesz napotkać wyzwania, które zmuszą Cię do wykazania się swoją determinacją i siłą woli. Nie bój się stawić czoła trudnym sytuacjom – Twoja zdolność do koncentracji i rozwiązywania problemów będzie kluczowa. W relacjach osobistych warto postawić na szczerość i otwartość, by uniknąć nieporozumień. Pamiętaj, by znaleźć czas na odpoczynek i regenerację sił, bo tylko w ten sposób utrzymasz równowagę.

STRZELEC 22.11-21.12

W drugiej połowie stycznia Strzelce będą pełne energii i gotowe do działania. To idealny moment, by skoncentrować się na nowych projektach zawodowych, które otworzą przed Tobą interesujące perspektywy. Twoja entuzjastyczna postawa przyciągnie uwagę, ale pamiętaj, by zachować ostrożność i nie pędzić za wszystkim naraz. W życiu osobistym warto poświęcić więcej czasu na pielęgnowanie relacji z bliskimi – ich wsparcie będzie teraz nieocenione. Znajdź równowagę, by nie stracić energii w natłoku obowiązków.

PRZEPIS TYGODNIA

CIASTO PIERNIKOWE

Składniki:

- maślanka 125 ml,
- jajka 2 szt,
- roztopione masło 125 ml,
- cukier wanilinowy 16g,
- cukier kryształ 150 g,
- mąka pszenna typ 500 250 g,
- kakao ciemne 1 łyżka,
- przyprawa do piernika 1 opakowanie,
- cynamon 2 łyżeczki,
- kawa mielona 1 łyżeczka,
- soda oczyszczona 1 łyżeczka,
- rodzynki sułtańskie ½ szklanki

Na zdjęciu od lewej Weronika Rokoszevska i Amelia Celmer, uczennice Branżowej Szkoły I stopnia przy Zespole Szkół Nr 3 w Golubiu-Dobrzyniu.

Sposób wykonania

Piekarnik nagrzać do 180 stopni C. Formę do ciasta wyłożyć papierem do pieczenia. Połączyć ze sobą mokre składniki- maślankę, jajka, masło. Do mokrych składników dodać cukier, wymieszać. Mąkę i sodę przesiać przez sito. Dodać do mokrych składników. Dodać przyprawy i kawę. Całość dokładnie wymieszać. Na koniec dodać rodzynki. Ciasto przełożyć do przygotowanej blaszki. Piec około 50 minut do suchego patyczka. Po upieczeniu wystudzić, polać przygotowaną polewą.

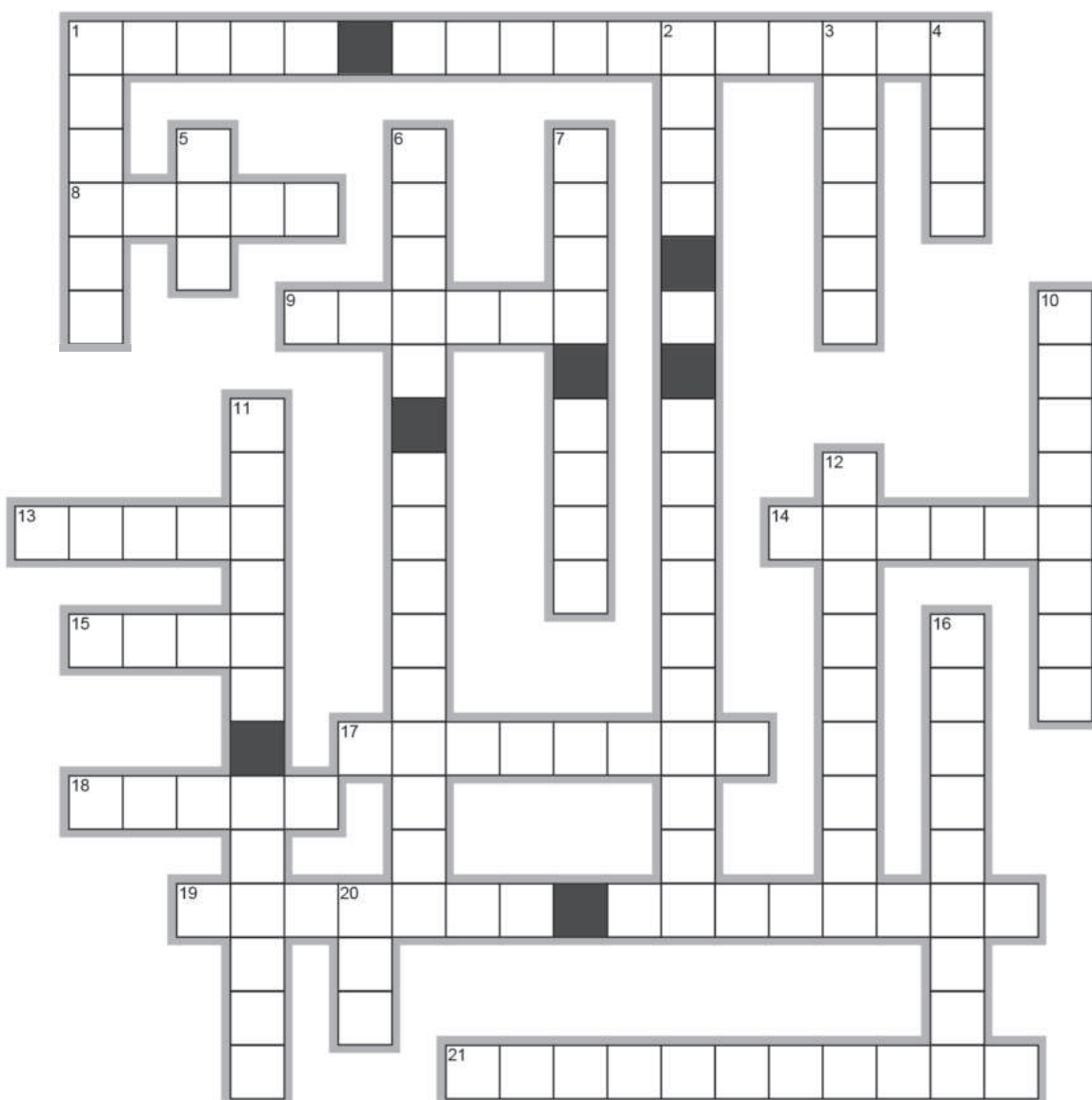
Smacznego!

SUDOKU

3				8	1			
					3		8	7
1		7		5			6	
5		2						
	4			3			5	
						7		2
	7			2		3		9
4	2		3					
			9	6				4

4		1	9	8			7	
		3	6				2	
	2	6		7	3			1
			1	3	6			7
			2		5			
1			7	4	8			
7			3	2		8	6	
	3				4	7		
	4			1	7	5		2

Krzyżówka Panoramiczna

Pytania

Horyzontalnie

- O której wojnie traktuje „Wojna i pokój” Lwa Tołstoja?
- W jakim kraju wynaleziono papier?
- W jakim kraju znajduje się zamek Neuschwanstein, inspiracja dla zamku Disneya?
- Miasto, które jest stolicą Szwajcarii
- Największa pustynia świata, której powierzchnia jest większa niż powierzchnia Europy
- Największa wyspa na Morzu Karaibskim
- Najstarsza nieprzerwanie istniejąca stolica na świecie
- Który rejon świata jest nazywany „Dachem Świata”?
- Kto napisał „Mistrza i Małgorzatę”?
- Który grecki filozof uczył Aleksandra Wielkiego?

Wertykalnie

- W którym kraju zlokalizowany jest wulkan Etna?
- Najstarszy znany tekst literacki, pochodzący z Mezopotamii
- Pierwiastek chemiczny oznaczony symbolem Ag
- Na jakim kontynencie znajduje się najwyższy szczyt Ziemi, Mount Everest?
- Jak nazywa się najdłuższa rzeka na świecie, która przepływa przez Egipt?
- Najdłuższy tunel drogowy na świecie, który przebiega przez Alpy
- Największe miasto Stanów Zjednoczonych pod względem liczby ludności
- Słynny grecki filozof, który powiedział „Poznaj samego siebie”
- Który znany wynalazca stworzył pierwszą elektryczną żarówkę?
- W jakim mieście znajduje się słynna katedra Sagrada Família?
- Najstarsza znana cywilizacja na ziemi, która powstała w dolinie rzeki Tygrys i Eufrat
- Jaki chemiczny pierwiastek jest najlżejszym gazem szlachetnym?

Nazywali ją opiekunką śladów polskości we Włoszech

POSTAĆ ▶ Każdy człowiek ma w sobie instynkt prawdy, dobra, piękna. Muszą pojawić się okoliczności stymulujące rozbudzenie, np. dzieło sztuki, przełomowa sytuacja życiowa, spotkanie z interesującym człowiekiem i bywają takie biografie, które dodają splendoru miejscu, w którym się mieszka, żyje, gdyż ludzie tworzą klimat

Dla ówczesnego Ośrodka Kultury Dobrzyńskiej im. Jerzego Pietrkiewicza Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” w Rypinie właśnie dorobek wybitnych osób związanych z Rypinem, regionem, inspirowały do honorowania Nagrodą im. Ks. Czesława Lissowskiego, wybitnego kapłana, niespożytej energii społecznika, pedagoga, historyka – regionalisty.

– Laureatka IV edycji kategorii „specjalna” Maria Gratkowska – Scarlini – prezes Polsko-Włoskiego Stowarzyszenia Kulturalnego w Toskanii oraz wiceprezes Związku Polaków we Włoszech odeszła do Boga 6 stycznia br. we Florencji, w której mieszkała kilkadziesiąt lat. Jej profesjonalizm w życiu zawodowym, społecznym, sportowym, zasługuje na szacunek, pamięć współczesnych i potomnych – przekonuje Zenobia Rogowska z rypińskiego stowarzyszenia Civitas Christiana.

Przjrzyjmy się jej biografii

Pochodziła z patriotycznej rodziny, związanej z Warszawą, a następnie z Rypinem. Dziadek Ignacy Gratkowski (1880-1942) to adwokat, działacz PSL „Wyzwolenie”, radny, społecznik, wydawca, redaktor gazet. Ojciec Jan Gratkowski (1906-1942) był księgarzem, drukarzem, żołnierzem AK. Został rozstrzelany podczas publicznej egzekucji w lasach Magdalenki.

Mała Marysia Gratkowska przeżywała koszmar II wojny światowej, mieszkając w pobliżu getta żydowskiego, czas Powstania War-

szawskiego, widziała egzekucje całych rodzin. Osobiście doświadczyła też zranienia w płomieniach barykady, uciekając z rodziną z szeregow Polaków gnanych przez Niemców do Pruszkowa. Była wychowanką szkoły Sióstr Urszulanek we Włocławku, maturzystką w Toruniu. Została prawnikiem po ukończeniu Katedry Postępowania Karnego Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, gdzie również trenowała siatkówkę.

Jej zdolność, skuteczny wysiłek fizyczny, uczyniły p. Marię reprezentantką polskich akademikzek w Wiedniu i zaowocowały wzajemną miłością do „najukochańszego męża” Alvaro Scarliniego. Dalsze konsekwencje to małżeństwo zawarte w kościele Świętej Trójcy w Rypinie, wyjazd także z mamą Ireną do Włoch, zamieszkanie we Florencji, trenowanie pod okiem męża w Klubie Unione Italiana Sport Popolare, zakończony odznaczeniem – brązowym medalem „Za Zasługi dla Sportu Włoskiego”, jazda rowerem, pływanie dla przyjemności, dobrej kondycji, ale przede wszystkim podjęta praca zawodowa we włoskim koncernie ENI.

W latach 90-tych ub. stulecia utraciła ukochane osoby, oddała się pracy społecznej, zarządzając jako prezes od chwili rejestracji tj. od 1997 r. Polsko-Włoskiemu Stowarzyszeniu Kulturalnemu w Toskanii (Associazione Culturole Italo – Polacca In Toscana) oraz wice-

prezesując Związkowi Polaków we Włoszech, sprawując nadzór nad upowszechnianiem polskiej kultury i oświaty, za co została uhonorowana w ambasadzie RP w Rzymie (9. XI. 2015 r.), przez prezydenta Andrzeja Dudę Krzyżem Oficerskim Orderu Zasługi RP.

Florencja, Italia, Polska i Rypin są wdzięczne Marii Gratkowskiej – Scarlini za to, że nie zrażając się trudnościami, przywołując powiedzenie Melchiora Wańkowicza: „Wyobraźnia zwykle wyprzedza zdarzenia, ale kiedy zdarzenia ruszą, wyobraźnia nie może nadążyć”, ogarniała szerokie spektrum spraw polonijnych i naszego miasta.

Podczas stanu wojennego mąż Marii Alvaro Scarlini zorganizował i przywiózł dary dla rypińskiego szpitala, a tir z żywnością, ubraniami otrzymały parafie w Rypinie, Warszawie i Lesznie.

Maria Gratkowska Scarlini była tłumaczką w sądach, różnych instytucjach Florencji. Na potrzeby polskich pielgrzymów, turystów tłumaczyła w wydawnictwie E.B. Benechii albumy o sankturiach maryjnych, zabytkowych miastach Europy. Opiekowała się grobami zasłużonych Polaków, włoską młodzieżą podróżującą po Polsce, organizowała konferencje, odczyty, patriotyczne uroczystości upamiętniające 3 maja, Dzień Niepodległości, koncerty artystów polskich integrujące środowisko polonijne, także podczas spotkań bożonarodzeniowych.

Przyczyniła się do utrwalenia w kamieniu pamięci wybitnych Polaków, osób na odsłoniętych tablicach, m. in. w 75. rocznicę śmierci Władysława Reymonta – noblisty, który część „Chłopów” pisał w domu Julii i Zofii Niemiera, zamieszkałych przy placu M. D. Aneglio 9 – cioć p. Marii.

Warto dodać, że te panie zbierały ludowe piosenki z okolic pobliskiemu Rypinowi Suminie, podczas wakacyjnych przyjazdów do Polski. Włosi, Florencja mogą też być wdzięczni Marii Gratkowskiej – Scarlini za upamiętnienie kamienią tablicą Antoniego Carazzi, wielkiego architekta włoskiego, który również zaprojektował w Polsce, m. in. budynki Teatru Wielkiego, pałacu Staszica, Polskiej Akademii Nauk.

Publikowała artykuły poświęcone m. in. Stanisławowi Brzozowskiemu, filozofowi i pisarzowi (1878-1911), krytykowi teatralnemu i literackiemu, wyremontowała jego opuszczony grób we Florencji, w jej optyce zainteresowań była też działalność ostatniego konsula we Florencji przed 1939 r. Karola Paszkowskiego, tłumacząc jego dziennik z wpisami wybitnych postaci, bywalców florenckiej kawiarni artystycznej.

W 2001 r. była delegatką Światowego Zjazdu Polonii w Warszawie, Puławsku, Krakowie. Była osobą niesłychanej inwencji, energii i..., konsekwencji w realizacji zadań, pomysłów.

To wszystko stało się przyczyną do uhonorowania Marii Gratkowskiej – Scarlini przez Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” z działającym Ośrodkiem Kultury Dobrzyńskiej im. Jerzego Pietrkiewicza w Rypinie Nagrodą Specjalną za „Krzewienie polskości we Włoszech i odnajdywanie w kulturze polskiej oraz regionalnej ciągłych inspiracji do działania w środowisku Polonii”.

Materialną formą nagrody był piękny witraż wykonany w pracowni E. A. Bednarskich, przedstawiający Cudowną Panienkę ze Skępego oraz grawerowany dyplom, bukiet kwiatów. Organizatorzy zadbał o stosowną oprawę duchową, merytoryczną i towarzyszącą oczekiwaniu gościowi. Uroczystość rozpoczęła się w kościele Świętej Trójcy, mszą św. pod przewodnictwem ks. prał. Tadeusza Zabornego z oprawą wokalną chóru nauczycielskiego „Belcanto”. Część oficjalna miała miejsce w auli Parafii Świętego Stanisława Kostki w Rypinie, która pomieściła ok. 200 osób, w tym: posła na Sejm RP, władze samorządowe i administracyjne Rypina, Lipna, kilku gmin, rodzinę laureatki z Poznania, Rypina, władze Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana”, duchowieństwo, naukowców, historyków-regionalistów, dyrektorów placówek oświaty, kultury, prezesów różnych stowarzyszeń, organizacji pozarządowych, ruchów parafialnych.

Po powitaniach, prywatnych rozmowach w kuluarach przy napojach, ciasteczkach, animatorka uroczystości Zenobia Rogowska,

przewodnicząca zarządu Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” w Rypinie, powitała oficjalnie gości, zapowiadając przebieg spotkania, które rozpoczęło się wystąpieniem prezesa zarządu Stowarzyszenia Gmin Ziemi Dobrzyńskiej Ryszarda Bartoszewskiego, zatytułowanym „Zaproszenie na Ziemię Dobrzyńską”. O idei ubiegłych edycji Nagrody im. Ks. Czesława Lissowskiego opowiedziała Z. Rogowska, prezentacji laureatki dokonał ks. Marek Smogorzewski, członek Rady Krajowej „Wspólnota Polska”, jednocześnie proboszcz Parafii Świętego Stanisława Kostki, nagrodę wręczył przewodniczący Kujawsko-Pomorskiego Oddziału Wojewódzkiego Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” w Toruniu Kazimierz Jaworski. Po czym nastąpiło wydarzenie intelektualne, kulturotwórcze, bo tak można określić słowa wyrażone przez laureatkę Marię Gratkowską-Scarlini, a wdzięczni liczni goście honorowali ją listami gratulacyjnymi: m. in. prezes Wspólnoty Polskiej prof. Andrzej Stelmachowski, dyrektor Domu Polonii w Puławsku dr Grzegorz Russak, wiązkami kwiatów, pozycjami Instytutu Wydawniczego PAX, książkami o regionie – Ziemi Dobrzyńskiej.

Uroczystości towarzyszył kiermasz prac rzeźbiarskich Stanisława Kuźmińskiego, były też do nabycia płyty CD „Ballady dobrzyńskie” i książki o Jerzym Pietrkiewiczu, tym który naszą historyczną Ziemię Dobrzyńską wpisał w literaturę europejską.

Na wniosek Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” w Rypinie ówczesne władze, burmistrz Rypina Stefan Borowski i przewodnicząca Rady Miasta Rypin Daniela Kędziorska, przyznały Marii Gratkowskiej – Scarlini tytuł „Honorowy Obywatel Miasta Rypina”, podczas Dni Rypina 24 czerwca 2002 r.

– W dniu 11 stycznia br. o godz. 12:00 ks. prał. Tadeusz Zaborny odprawił, na prośbę rodziny, mszę św. z homilią nt. życia, zasług Marii Gratkowskiej – Scarlini, która będąc mieszkanką jednego z najpiękniejszych miast świata, serce zostawiła w Rypinie. Niech spoczywa w Bogu – podsumowuje Z. Rogowska.

(ak), fot. nadesłane

DOBRZE TO WIEDZIEĆ

Świadczenie honorowe dla stulatków

1 stycznia 2025 r. weszła w życie ustawa gwarantująca stulatkom świadczenie honorowe. I tak wszystkie osoby uprawnione do świadczenia na dzień 1 stycznia br. otrzymają je w kwocie 6243,13 zł. Co ważne, kwota ta będzie waloryzowana corocznie 1 marca na takich samych zasadach jak emerytury i renty. Świadczenie honorowe jest przyznawane z urzędu, co oznacza, że aby je otrzymywać nie trzeba składać żadnego wniosku.

Renta wdowia i kryteria dochodowe

Z początkiem 2025 roku rozpoczął się nabór wniosków o nowe świadczenie, jakim jest renta wdowia. Przyjmowaniem i obsługą wniosków zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Wpłata świadczeń rozpocznie się 1 lipca 2025 r. 1 stycznia 2025 roku przyniósł także wzrost kryteriów dochodowych uprawniających do wsparcia z pomocy społecznej. Dzisiaj wynoszą one: 1010 zł dla osoby samotnie gospodarującej (wzrost o 234 zł, czyli o 30 proc.), 823 zł dla osoby w rodzinie (wzrost o 223 zł, czyli o 37 proc.).

Wyższa pensja minimalna

Nowy rok to też wyższa płaca minimalna, która wzrosła z 4300 zł do 4666 zł brutto. To 3510,92 zł na rękę za pracę na pełen etat. Minimalna stawka godzinowa wzrosła natomiast do 30,50 zł brutto – wcześniej było to 28,10 zł.

Wyższe dopłaty do wynagrodzeń osób z niepełnosprawnościami

1 stycznia br. ruszył nabór wniosków o wyższe dopłaty do wynagrodzeń pracowników legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności. Wynoszą one odpowiednio: 2760 zł (wcześniej 2400 zł) dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 1550 zł (wcześniej 1350 zł) dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, 575 zł (wcześniej 500 zł) dla osób z lekkim stopniem niepełnosprawności.

Więcej osób skorzysta ze świadczenia wspierającego

W tym roku więcej dorosłych osób z niepełnosprawnościami otrzyma świadczenie wspierające. Pierwszym krokiem jest zgłoszenie się do wojewódzkiego zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności, który ustala potrzebę wsparcia w skali 70-100 punktów. Po otrzymaniu decyzji wniosek o świadczenie należy złożyć do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Od 1 stycznia br. o świadczenie wspierające mogą ubiegać się osoby, których potrzeba wsparcia została określona na poziomie 78-86 punktów. W ubiegłym roku progiem do otrzymania świadczenia było 86 punktów.

Dodatek dopełniający do renty socjalnej

Początek 2025 roku oznacza wejście w życie ustawy o dodatku dopełniającym w kwocie 2520 zł dla osób mających prawo do renty socjalnej i orzeczenie o niezdolności do samodzielnej egzystencji. Świadczenie to będzie corocznie waloryzowane.

23 stycznia

1510 – Za pośrednictwem posłów króla Węgier Władysława II Jagiellończyka został zawarty pokój w Kamieńcu Podolskim pomiędzy królem Polski Zygmuntem I Starym a hospodarem mołdawskim Bogdanem III.

1920 – Grudziądz został po 147 latach przyłączony do Polski.

1953 – Telewizja Polska rozpoczęła regularne nadawanie programu.

2002 – „Gazeta Wyborcza” opublikowała artykuł ujawniający aferę „łowców skór” w łódzkim pogotowiu ratunkowym.

24 stycznia

1507 – Zygmunt I Stary został koronowany w katedrze na Wawelu na króla Polski.

1925 – Rada Ministrów podjęła uchwałę o wzniesieniu w Warszawie Grobu Nieznanego Żołnierza.

1996 – Premier RP Józef Oleksy podał się do dymisji z powodu tzw. afery Olina.

25 stycznia

1491 – Zwycięstwo wojsk polsko-rusińskich nad Tatarami w bitwie pod Zasławiem.

1919 – Powstały Państwowe Zakłady Graficzne, przekształcone 26 maja 1925 w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa Polską Wytwórnę Papierów Wartościowych

1930 – Policja zatrzymała Stanisława Cichockiego ps. „Szpicbródka”, udaremniając jednocześnie przygotowywane przez niego włamanie do placówki Banku Polskiego w Częstochowie.

1982 – Sejm PRL zatwierdził dekrety Rady Państwa dotyczące wprowadzenia stanu wojennego.

26 stycznia

1938 – Gen. Tadeusz Kutrzeba określił w przedstawionych marszałkowi Edwardowi Rydzowi-Śmigłemu założeniach planu wojny z Niemcami ich przewagę militarną jako trzykrotną.

1984 – Sejm PRL uchwalił ustawę o prawie prasowym.

1996 – Rząd Józefa Oleksego podał się do dymisji.

27 stycznia

1905 – Wybuchł strajk w Warszawie, początek strajku powszechnego w Królestwie Polskim.

1957 – Odbyło się pierwsze losowanie Toto-Lotka.

2004 – Rząd Leszka Millera przyjął tak zwany plan Hausnera.

28 stycznia

1573 – Podpisano konfederację warszawską – akt polityczny gwarantujący tolerancję religijną.

1576 – Szlachta na zjeździe w Jędrzejowie uznała elekcję Stefana Batorego na króla Polski.

2006 – Podczas wystawy gołębi pocztowych, pod ciężarem nieusuniętego śniegu zawalił się dach jednej z hal Międzynarodowych Targów Katowickich, w wyniku czego zginęło 65 osób, a 170 zostało rannych.

29 stycznia

1831 – Powstanie listopadowe: Sejm powołał Rząd Narodowy.

1913 – Otwarto Teatr Polski w Warszawie.

2010 – Agencja Rozwoju Przemysłu podpisała z włosko-brytyjskim producentem śmigłowców AgustaWestland umowę sprzedaży 87,62% akcji Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Świdnik”.

2012 – Otwarto Stadion Narodowy w Warszawie.

30 stycznia

1644 – W bitwie pod Ochmatowem wojska polskie pod wodzą hetmana Stanisława Koniecpolskiego i księcia Jeremiego Wiśniowieckiego pokonały Tatarów pod wodzą Tuhaj-beja.

1771 – Konfederaci barscy zakończyli nieudane oblężenie bronionego przez Rosjan Poznania.

1868 – Spadł meteoryt Pułtusk.

2022 – Odbył się 30. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

31 stycznia

1259 – Trzęsienie ziemi w okolicach Krakowa o sile szacowanej na 4,8 stopni w skali Richtera.

1773 – Z terenów anektowanych w I rozbiórce Polski powstała prowincja Prusy Zachodnie.

1968 – Rozpoczął się proces beatyfikacyjny siostry Faustyny Kowalskiej.

1 lutego

1411 – Zawarto I pokój toruński kończący tzw. wielką wojnę pomiędzy Polską i Litwą a zakonem krzyżackim.

1922 – W Wilnie na inauguracyjnym posiedzeniu zebrał się Sejm Litwy Środkowej.

2005 – W Internecie została opublikowana tzw. Lista Wildsteina, wyniesiona przez dziennikarza Bronisława Wildsteina z Instytutu Pamięci Narodowej, zawierająca nazwiska pracowników peerelowskich służb bezpieczeństwa, ich tajnych współpracowników oraz kandydatów na współpracowników.

2 lutego

1676 – W katedrze wawelskiej zostali koronowani na króla i królową Polski Jan III Sobieski i Maria Kazimiera.

1921 – Polska podpisała układ sojusznicy z Francją.

1996 – Premiera komediodramatu filmowego Nic śmiesznego w reżyserii Marka Koterskiego.

2006 – Przywódcy PiS, Samoobrony RP i LPR podpisali tzw. pakt stabilizacyjny. Ceremonia była transmitowana na żywo wyłącznie przez Telewizję Trwam, w odpowiedzi na co pozostałe media odmówiły uczestnictwa w ponownym podpisaniu paktu, które później dla nich zainscenizowano.

3 lutego

1863 – Powstanie styczniowe: zwycięstwo powstańców w bitwie pod Węgrowem.

1950 – Założono Akademię Medyczną w Białymstoku.

1994 – Po 36 latach zakończono produkcję samochodu dostawczego Nysa.

2014 – Weszła w życie ustawa o zmianach w systemie emerytalnym na mocy której przekazano do ZUS skarbowe papiery wartościowe posiadane przez OFE, a następnie je umorzono.

4 lutego

1339 – W Warszawie przed wysłannikami papieża Benedykta XII rozpoczął się proces kanoniczny, którego stronami były Korona Królestwa Polskiego i zakon krzyżacki.

1454 – Wybuchło powstanie przeciwko krzyżakom, które rozpoczęło wojnę trzynastoletnią.

1863 – Powstanie styczniowe: por. Franciszek Sokołowski uderzył ze swym oddziałem na Rawę Mazowiecką, zdobywając rosyjskie koszary.

1994 – Sejm RP przyjął ustawę o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

5 lutego

1454 – Wojna trzynastoletnia: w Gdańsku wybuchło powstanie przeciwko Krzyżakom.

1668 – Jan Sobieski został hetmanem wielkim koronnym.

1937 – Na wniosek wicepremiera i ministra skarbu Eugeniusza Kwiatkowskiego Sejm RP przyjął plan budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego.

1996 – Włodzimierz Cimoszewicz został premierem RP.

2003 – W karambolu na ówczesnej drodze krajowej nr 2 między Swarzędzem a Paczkowem uszkodzeniu uległo ponad 100 pojazdów; 31 osób zostało rannych, nikt nie zginął.

Radość i uśmiechy w Rusinowie

GMINA RYPIN ▶ W sobotę 18 stycznia w świetlicy wiejskiej w Rusinowie odbyła się wyjątkowa impreza mikołajkowa, która zgromadziła najmłodszych mieszkańców tej pięknej wsi

Spotkanie zostało zorganizowane z myślą o dzieciach, które mogły wziąć udział w licznych zabawach, tańcach i konkursach, które dostarczyły im mnóstwa radości. Grupa profesjonalnych animatorów zadbała o to, by maluchy spędziły czas aktywnie i wesoło. Program zabaw był pełen atrakcji, które rozbawiły dzieci do łez. Kolorowe gry, rywalizacje i tańce sprawiły, że czas upłynął w błyskawicznym tempie.

Dzieci nie tylko bawiły się świetnie, ale również miały okazję wykazać się swoimi umiejętnościami w różnych konkursach, co dodawało zabawie dodatkowego uroku. Przy okazji ich rodzice i dziadkowie mieli okazję do chwilowego odpoczynku. Siedząc przy stołach, mogli skosztować pysznych słodkości przygotowanych z myślą o nich. To również był czas na rozmowy, wspólne chwile radości i pamiątkowe

WIĘCEJ ZDJEŃ NA NASZEJ STRONIE

RYPIN-CRY.PL

zdjęcia, które stanowiły piękną pamiątkę z tego mikołajkowego spotkania.

Organizacja imprezy nie byłaby możliwa bez zaangażowania miejscowego radnego Sławomira Rumińskiego, sołtys Marzeny Jankowskiej oraz pań z Koła Go-

spodyń Wiejskich w Rusinowie, z przewodniczącą Wandą Pawlak na czele. Ich ciężka praca, poświęcenie oraz troska o mieszkańców tej miejscowości sprawiają, że w Rusinowie regularnie odbywają się wydarzenia, które integrują społeczność i przyno-

szą radość wszystkim uczestnikom.

– Pragniemy serdecznie podziękować wszystkim, którzy wzięli udział w sobotniej imprezie mikołajkowej w naszej świetlicy wiejskiej. Wasza obecność i uśmiechy na twarzach dzieci

sprawiły, że to wydarzenie było wyjątkowe i pełne radości. Dziękujemy przede wszystkim najmłodszym, którzy uczestniczyli w zabawach, tańcach i konkursach, tworząc niezapomnianą atmosferę. Cieszymy się, że mogliśmy wspólnie spędzić ten czas, pełen śmiechu i wspaniałych wspomnień. Serdecznie dziękujemy także rodzicom, dziadkom i wszystkim, którzy wspierali nas swoją obecnością – mówią zgodnie organizatorzy.

Na zakończenie imprezy każde dziecko otrzymało słodką paczkę, która była miłym akcentem kończącym sobotnią zabawę. Mikołajkowe spotkanie w Rusinowie było kolejnym udanym wydarzeniem, które na długo pozostanie w pamięci mieszkańców tej wsi, szczególnie najmłodszych, którzy z niecierpliwością czekają na kolejne takie okazje.

Tekst i fot. (AdWo)

Przed ołtarzem lepiej na łyso

XVIII WIEK ▶ Kiedy patrzymy na obrazy z XVIII wieku, zawsze zauważymy na nich postaci, których głowy zdobiły peruki. Najbardziej podążające za modą damy potrafiły kupować peruki z ozdobami, które ważyły po kilka kilogramów

Moda na peruki miała praktyczną przyczynę. W czasach, gdy ludzie atakowali wszy, a utrzymanie higieny włosów było bardzo trudne, łatwiej było ściąć włosy bardzo krótko i zamaskować to peruką. Droższe peruki wykonywano z ludzkich włosów. Tańszym zamiennikiem był peruk z włosów koni lub kóz.

W 1724 roku Pitro Orsini, biskup miasta Benewent został papieżem Benedyktem XIII. Był on w młodości mnichem, a niedługo później stracił wszystkie włosy, zostając jedynym w XVIII wieku zupełnie łysem papieżem. Dał się poznać także jako krytyk peruk. Jego zdaniem katolicy duchowni nie powinni podążać za modą, ukrywać defektów ciała i odciągać się od sfery duchowej. Papież powo-

ływał się przy tym na słowa św. Pawła, który w liście do Koryntian pisał: „Każdy mąż, który modli się lub prorokuje z nakrytą głową, hańbi swoją głowę”. Peruka była uznana za nakrycie głowy i przez to była zwalczana. Szybko pojawiło się pytanie czy św. Paweł mówił tylko o mężczyznach i co mają począć kobiety? Tu prawo kościelne było już bardziej liberalne.

W trakcie trzech lat swojego pontyfikatu papież Benedykt wydał trzy edykty, w których wspomniano o perukach. Jeśli ksiądz odprawiłby mszę w peruce, groziło mu 15 dni aresztu lub stosowna kara pieniężna. Przepis pozostawał martwy, ponieważ trudno wyobrazić sobie, by papież mógł monitorować każdą parafię. Kolejnym pa-

pieżem został Benedykt XIV. Był uznawany za człowieka oświeconego w porównaniu z poprzednikami. Uznał, że jeśli ksiądz nosi skromną perukę z powodów medycznych, nie robi niczego złego.

Problemy kościoła z perukami rozwiązały się same, ponieważ po rewolucji francuskiej powoli zaczęły wychodzić z mody. Zanim to nastąpiło kolejny z papieży Pius VI uznał, że poprzednicy byli zbyt pruderyjni i sam przywdział perukę oraz pudrował swoje włosy. Po zniknięciu peruk pudrowanie włosów stało się sposobem na ukrywanie mijającego czasu i siwienie. Pudrowano naturalne włosy, a obok białego proszku dodawano także fioletowe lub niebieskie barwniki.

(pw)

XX wiek

Badacze osuwisk

W 1927 roku odbył się zjazd geografów słowiańskich. Jednym z tematów były frany, czyli osuwiska ziemne w okolicy Dobrzynia nad Wisłą.

W latach 20. osuwiska w okolicach Dobrzynia nad Wisłą były częste. Zaobserwowano je 5 i 12 kwietnia, 8 czerwca, 3 i 24 lipca 1925 roku oraz kilka razy w 1926 roku. Najczęściej przyczyną franów były ulewne deszcze. Miejscem osuwiska w tamtym czasie był 750-metrowy odcinek między Górą

Zamkową i parowem koło przystani. Istniały wówczas dwa języki osuwiskowe. W latach 1925-27 geografowie odwiedzali osuwiska w Dobrzyniu 12 razy.

Najbardziej intensywnie osuwiska poruszały się w kwietniu 1926 roku. W ciągu 68 godzin masy ziemi osunęły się o 118 metrów. Zjawisko fra-

nu utrudniało transport drogowy do przystani. Drogi co roku należało przesuwac bardziej na północ. W 1908 roku obok drogi wbito nawet pale, które miały ustabilizować teren, ale w czasie jednego z osuwisk zostały zniszczone.

(pw)

XX wiek

Czynsz i lokatorzy

Relacje na linii właściciel mieszkania - wynajmujący zawsze były trudne. Dziś przyjrzymy się relacji w przedwojennym Kowalewie.

Obecnie powoli nabycie domu lub mieszkania staje się luksusem niedostępnym zwykłym zjadaczom chleba. Wiąże się z zaciąganiem kredytów na kilka dekad. Przed wojną kupno mieszkania było jeszcze mniej prawdopodobne. W latach 20. i szalejącej inflacji polski rząd zamrażał czynsze. Czynsze zmalały i to drastycznie, ale pogorszył się stan kamienic. W latach 30. czynsz obejmował ok. 20% wydatków przeciętnej rodziny robotniczej. To mniej niż dziś w dużych miastach. Obie strony, i kamienicznicy i najemcy wpływali na polityków, czego efektem było dość dobre dla lokatorów prawo.

W 1936 roku w Kowalewie odbyło się doroczne zebranie wla-

ścicieli nieruchomości. Jego prezesem był znany w całym mieście właściciel m.in. hotelu Przybyśzewski. Uważał on, że rząd za bardzo wspiera lokatorów. W Kowalewie jeden z właścicieli kamienicy Iwicki miał nawet umrzeć z głodu, ponieważ nie otrzymywał czynszu od swoich lokatorów. Z dzisiejszego punktu widzenia bardzo kontrowersyjna była decyzja kowalewskich kamieniczników, by nie wynajmować mieszkań Żydom. Ostatni żydowski lokator - Fuks wyprowadził się w 1936 roku. Ogłoszono także bojkot przedsiębiorstw żydowskich. Nie chodziło tu o jakiś czysty antysemityzm rasowy, ale ochronę swoich interesów.

(pw)

XIX wiek

Mechaniczna wyciskarka

Mechaniczna stępa to wynalazek, z którego na przełomie XIX i XX wieku słynęła olejarnia w Wąbrzeźnie.

W XIX wieku najpopularniejszą metodą na wydobycie oleju z rzepaku była stępa – urządzenie znane także pod nazwą móżdziej kaszarski. W domach chłopskich w okolicach Wąbrzeźna takie ręczne urządzenie służyło na co dzień do rozgniatacia ziaren zbóż na kaszę. Wyciskanie oleju z rzepaku zdarzało się rzadziej. Wkrótce stępy ręczne zastąpiły te napędzane kieratem, czyli siłą końskich mięśni. W pewnym momencie na naszym terenie pojawiły się pierwsze stępy mechaniczne. Wiemy, że pojawiły się w trzech miejscowościach: Postolinie, Łosinie i... Wąbrzeźnie.

Maszyny napędzała sprężona para wodna. Zanim jednak rzepak trafiał pod stępę, musiał być „zasmażony” w metalowych kotłach. Dopiero taka „papka” nadawała się do wyciskania na stępie.

Olejarnia w Wąbrzeźnie zimną tłoczyła oprócz rzepaku także len. Największe zapotrzebowanie nań było wiosną, ponieważ stosowano go do wypieku wielu smakołyków na Wielkanoc. Olejarnia oprócz produktu końcowego, czyli oleju czerpała zyski także ze sprzedaży makuch, czyli odpadów rzepakowych oraz wykapka – resztek zanieczyszczonego oleju.

(pw)

Starościna brodnicka i golubska

POSTAĆ ▶ Niemały wpływ na Brodnicę i Golub-Dobrzyń wywarła jedna kobieta. Była nią siostra króla polskiego Zygmunta III Wazy – Anna Wazówna. W tym roku obchodzimy 400. rocznicę śmierci księżniczki

Anna Wazówna była córką księżniczki polskiej Katarzyny Jagiellonki i księcia szwedzkiego Jana III Wazy. Młode małżeństwo zostało w Szwecji zamknięte w więzieniu przez brata Jana – Eryka, który koronował się na króla Szwecji. W 1566 roku Katarzyna powiła w więzieniu syna – Zygmunta, późniejszego króla Polski i Szwecji. Sytuacja na tronie szwedzkim się odwróciła. Eryk został osadzony w więzieniu, a zwyczajski książę Jan koronował

się na nowego króla Szwecji. W tym czasie na świecie była już córka Katarzyny – Anna, która urodziła się najprawdopodobniej na zamku w Eskilstuna 17 maja 1568 roku.

Zygmunt i Anna wychowywali się razem. Jednak oboje w innych religiach. Zygmunt został katolikiem, natomiast Anna z czasem przeszła na protestantyzm. W wielu pracach historycznych, szczególnie szwedzkich, przedstawiony został pogląd, iż Anna odeszła od

wiary katolickiej, gdy usłyszała, ukryta za kotarą łóżka, jak jej matka spowiadając się jezuitom, obawia się o kształt świata pozagrobowego.

Annę wielokrotnie próbowano wydać za mąż. Zabiegi takie rozpoczęto już w Szwecji. Wysuwano wielu kandydatów do jej ręki. Dwukrotnie starał się arcyksiążę Maksymilian lub Mateusz w 1576 i 1577 roku, a w 1579 Ernest Habsburgowie. Także próbowano wydać ją za bratanka króla Polski Stefana Batorego (1578). Gdy przebywała w Polsce w 1594 roku kandydatem na męża został wnuk elektora brandenburskiego Jan Jerzy. Jednak wszystkie te plany spełzły na niczym.

W 1586 roku zmarł król Stefan Batory. Na elekcji w 1587 roku wybrano dwóch królów: Zygmunta III Wazę oraz arcyksięcia Maksymiliana Habsburga. W tej sytuacji doszło do konfliktu, którego rozstrzygnięcie nastąpiło dopiero w bitwie pod Byczyną. Maksymilian dostał się do niewoli, a jego zwolennicy musieli emigrować. Na tronie polskim zasiadł Zygmunt. Wraz z nim do kraju przybyła siostra Anna. Oboje zamieszkali na Wawelu.

Dlaczego Anna przybyła do Polski? To pytanie stawiało sobie już wielu historyków. Obecnie uważa się, że miała służyć radą bratu, gdyż była bardziej wykształcona, uzdolniona i sprytna. Taki wpływ kobiety na poczynania króla spowodował niechęć części szlachty wobec siostry króla. Panom polskim nie podobało się także to, iż w katolickiej kaplicy na Wawelu księżniczka organizuje protestanckie msze. To właśnie wpływ Anny spowodował, że król w przysiędze koronacyjnej potwierdził akt konfederacji warszawskiej, który gwarantował wolność sumienia i równe prawa dla innowierców.

Anna Wazówna otrzymała starostwo brodnickie w 1604 roku, natomiast objęła je dopiero w 1605 roku.

Parę lat później król nadał jej sąsiednie starostwo golubskie (1611). W obu dobrach na siedziby królowna obrała sobie dawne zamki krzyżackie. Anna osiadła na Pomorzu gdyż jej osoba, a zwłaszcza jej wyznanie nie podobało się otoczeniu króla, szczególnie jezuitom. Zarówno Golub jak i Brodnica leżały w Ziemi Chełmińskiej, do której należał również Toruń, w ówczesnych czasach ostoja protestantyzmu. W niedługim czasie oba starostwa stały się miejscem, gdzie licznie przebywali emigranci ze Szwecji.

Anna była pracowita starościna. Przebudowała pałac w Brodnicy (1616) i zamek w Golubiu (1623) na styl renesansowy. Był to dopiero początek zmian jakie królowna przeprowadziła w nowych dobrach.

Od najmłodszych lat interesowała się również sztuką i nauką, zwłaszcza zaś botaniką. To właśnie wokół zamku golubskiego założyła ogród botaniczny. Hodowała tam rzadkie w Polsce gatunki ziół i innych roślin. Do tej pory okoliczni mieszkańcy uważają, że to właśnie ona sprowadziła i zasadziła po raz pierwszy w Polsce tytoń. Dzięki jej finansowemu wsparciu profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego Szymon Syrenniusz wydał zieleńnik, który na ówczesne czasy zawierał całą wiedzę lekarską i medyczną.

Ostatnie lata swego życia Anna Wazówna spędziła w swych dobrach na Pomorzu. Cierpiała na nieznaną sobie chorobę, która objawiała się częstym kaszlem i wysoką gorączką. Najprawdopodobniej zdawała sobie sprawę z tego, że zbliża się kres jej życia. Anna zmarła na zamku w Brodnicy 6 lutego 1625 roku, mając prawie 57 lat.

W 1995 roku po przeprowadzeniu badań antropologicznych naukowcy zauważyli, iż królowna cierpiała na bardzo rzadką chorobę zwaną impressio basillaris – wgniecenie podstawy czaszki. Jak

przypuszczają, to była właśnie przyczyna jej śmierci.

Problemem po śmierci okazało się wyznaczenie Anny. Była luteranką i z tego powodu nie mogła zostać pochowana na Wawelu w krypcie królewskiej. Jeszcze na samym łóżu, tuż przed śmiercią, próbowano ją nakłonić do powrotu do wiary katolickiej, jednak nadaremnie. Została pochowana w jednej z sal na brodnickim zamku.

Pogrzeb królewski, na jaki zasługiwała Anna, odbył się dopiero w 1636 roku. Syn Zygmunta III – Władysław IV nakazał przenieść i uroczyste pochować prochy Wazówny do Torunia, do kościoła pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny. Mimo tego, iż ciało królowny nie spoczęło na Wawelu, to znalazło miejsce wiecznego i ostatecznego pochówku, i spoczywa tam do dziś.

Postać Anny Wazówny jest obecna wśród mieszkańców Brodnicy i Golubia-Dobrzynia. Świadczyć o tym może fakt, iż jest patronką dwóch szkół: Szkoły Podstawowej w Gorczenicy i Zespołu Szkół nr 1 w Golubiu-Dobrzyniu. Jest także obecna na zamku w Golubiu oraz w pałacu w Brodnicy.

Artykuł powstał na podstawie kilku prac, do których zachęcamy sięgnąć i poznać więcej szczegółów na temat życia Anny Wazówny. Są to książki: G. Kurkowska, Anna Wazówna (1568-1625) Polskie losy szwedzkiej królowny, Toruń 1995; K. Lepsi, Anna Wazówna, [w:] Polski Słownik Biograficzny, t. 1, Kraków 1935; A. Saar-Kozłowska, Infantka Szwecji i Polski. Anna Wazówna 1568-1625. Legenda i rzeczywistość, Toruń 1995; A. Saar-Kozłowska, Polskie lata Anny Wazówny. Przyczynek do badań nad osobowością postaci w świetle nowo poznanych źródeł [w:] „Almanach Historyczny”, t. 3, 2001.

Szymon Wiśniewski
fot. (Szyw)

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYPIŃSKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Auto-Moto

Autokasacja/demontaż

Absolutnie auta kupię w całości, rozbite lub na złom, odbiór lawetą, tel. 887-813-007

Budowlane

Remonty

Remonty malowanie gładzie, ocieplanie, regipsy itp... Tel. 885-810-599

Nieruchomości

Działki

Działka rolna 4,10ha, Zbójno. Działka nr 131/4. Ziemia: klasy IIb-0,83ha; IVa-1,21ha; IVb-0,04ha; pastwiska-1,24ha i nieużytki. Na przeciwko stacji benzynowej (drugi rząd). tel. 607-768-660. Cena: 274.000zł / Do negocjacji.

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Strażacka 4, 87-500 Rypin
tel. 54 280 37 37
tel. 54 280 91 53
numer alarmowy 998 lub 112

Komenda Powiatowa Policji
ul. Sportowa 35
87-500 Rypin
tel. 47 753 92 00
numer alarmowy 997 lub 112

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Rypinie
ul. Warszawska 40
tel. 54 280 96 00

Starostwo Powiatowe w Rypinie
ul. Warszawska 38
tel. 54 280 24 33

Urząd Skarbowy w Rypinie
ul. Dojazdowa 10
tel. 54 280 92 10

Urząd Gminy Rogowo
Rogowo 51
tel. 54 280 16 22

Urząd Gminy w Brzuzem
Brzuzem 62
tel. 54 270 11 23
tel. 54 270 11 38
tel. 54 280 09 06

Urząd Gminy w Skrwilnie
ul. Rypińska 7
tel. 54 270 00 12

Urząd Gminy w Wąpielsku
Wąpielsk 20
tel. 56 493 83 21

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Nowy Rynek 5
87-500 Rypin
tel. 54 280 01 55

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Nowy Rynek 14
87-500 Rypin
tel. 54 280 21 44

PKS Dworzec Autobusowy
ul. Dworcowa 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 73

Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna
w Rypinie
ul. Warszawska 38a
tel. 22 250 01 15

Kultura i rekreacja

Rypiński Dom Kultury
Warszawska 8
tel. 54 280 21 56

Rypińskie Centrum Sportu
ul. Dworcowa 11
tel. 54 233 9742

Miejsko-Powiatowa
Biblioteka Publiczna w Rypinie
Warszawska 20
tel. 54 280 21 42

Oświata

Zespół Szkół nr 1
im. ks. Czesława Lisowskiego
w Rypinie
ul. Kościuszki 51
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 20 65

Zespół Szkół nr 2
im. Unii Europejskiej
w Rypinie
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 31 61

Zespół Szkół nr 3
im. Bogdana Chelmskiego w Rypinie
ul. Nowy Rynek 20
tel. 54 280 24 05

Zespół Szkół nr 4
im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu
ul. Nadróż 1
tel. 54 270 31 12

Zespół Szkół nr 5
im. ks. Jana
Twardowskiego w Rypinie
ul. Młyńska 12
tel. 54 280 36 42

Poradnia Psychologiczno
-Pedagogiczna
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 50 48
Dom Dziecka
im. Janusza Korczaka w Rypinie
ul. Mławska 54

tel. 54 280 30 55
Dom Pomocy Społecznej
„KOMBATANT” w Ugoszczu
Ugoszcz 30
87-522 Ostrowite
tel./fax: 54 270 11 33

Powiatowe Centrum
Obsługi Oświaty
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 39 22

Chatka Puchatka.
Punkt przedszkolny.
Pankowska J.
ul. Jana Pawła II 11
87-500 Rypin
kom. 501 024 694

Przedszkole Niezapominajka
ul. Gustawa Sommera 16
87-501 Rypin
tel. 54 280 35 16

Przedszkole nr 1
ul. Młyńska 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 57 97

Przedszkole Miejskie nr 2
ul. Wojska Polskiego 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 31 32

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie w Rypinie
ul. Warszawska 38 A
tel./fax: 54 280 36 41

Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 51

Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Lipnowska 4
tel. 54 280 22 79

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd
Dróg Powiatowych
ul. Strażacka 1
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 04

Przedsiębiorstwo Komunalne
„Komes” Sp. z o.o.
ul. Elizy Orzeszkowej 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 62

Miejskie Przedsiębiorstwo
Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
ul. Mikołaja Reja
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 32

Zdrowie

Szpital Powiatowy w Rypinie
ul. 3 Maja 2
tel. 54 230 87 00

Pod Gryfem.
Apteka Spółki Eskulap
ul. Mławska 30
87-500 Rypin
tel. 54 280 59 94

Przy Przychodni. Apteka
ul. Księdza Lisowskiego 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 40 62

DOZ Apteka dbam o zdrowie
Remedium
ul. Koszarowa 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 35 97

DOZ Apteka dbam o zdrowie
ul. Warszawska 14
87-500 Rypin
kom. 800 110 110

Apteka Społeczna na Mławskiej
Grupa Nowa Farmacja
ul. Mławska 1E
87-500 Rypin
tel. 54 236 66 88

Pod Orłem. Apteka
Spółki Eskulap
ul. Kilińskiego 7
87-500 Rypin
tel. 54 280 20 44

Pod Eskulapem s.c. Apteka.
Wieczorek B.,
Zwierzynska I.
ul. Ogrodowa 36
87-500 Rypin

Apteka „Przy Szpitalu”
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych dwutygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

Wcześniejsze obchody świąt dziadków

GMINA BRZUZE ▶ Ferie w naszym województwie rozpoczęły się 20 stycznia, natomiast Dzień Babci obchodzony jest następnego dnia, a Dzień Dziadka dwa dni po rozpoczęciu zimowej przerwy, więc obchody obu świąt w szkołach i przedszkolach odbyły się odpowiednio wcześniej

W gminie Brzuze dla swoich babć i dziadków program artystyczny przygotowały przedszkolaki z Ostrowitego oraz uczniowie z Trąbina. Również członkowie Klubu Seniora Przyszań świętowali ten dzień przy okazji noworocznego spotkania.

We wtorek 14 stycznia do

Szkoły Podstawowej w Trąbinie licznie przybyli: babcie, dziadkowie, rodzice i zaproszeni goście. Uczniowie najmłodszych klas wraz z wychowawcami przygotowali program artystyczny, w którym znalazły się okolicznościowe wiersze, piosenki, inscenizacje oraz taneczne popisy. Po

uroczystości i zaśpiewanym „Sto lat” dzieci wręczyły seniorom wykonane własnoręcznie upominki. Życzenia wszystkim babciom i dziadkom złożyła dyrektorka szkoły Renata Szymańska oraz wójt Jan Koprowski.

Z kolei w środę 15 stycznia przedszkole w Ostrowitem roz-

brzmiewało radosnymi dziecięcymi głosikami. To najmłodsi prezentowali swoim ukochanym babciom i dziadkom wesołe przedstawienie. Z okazji ich święta maluchy recytowały wierszowane życzenia, tańczyły i śpiewały piosenki. Niespodzianką były upominki własnoręcznie wykonane przez przedszkolaków oraz słodki poczęstunek przygotowany przez rodziców dzieci.

Członkowie Klubu Seniora Przyszań spotkali się w czwartek 16 stycznia na uroczystym obiedzie, aby omówić tegoroczne

plany. Imprezę przygotowała, jak zazwyczaj, nieustrudzona przewodnicząca Teresa Sieklicka wraz z zarządem przy wsparciu organizacyjnym Urzędu Gminy Brzuze. Był nawet imponujący tort ufundowany przez panie: Gienię i Danke z klubu. Przy okazji obchodzonego również Dnia Babci i Dnia Dziadka. Obecni na wydarzeniu wójt Jan Koprowski i radna powiatowa Grażyna Pietrkiewicz złożyli z tej okazji seniorom serdeczne życzenia, do których dołączyli się również gminni urzędnicy.

Tekst i fot. (jd)

OBWIESZCZENIE STAROSTY RYPIŃSKIEGO z dnia 13 stycznia 2025 roku

Na podstawie art. 11d ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 roku o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j.: Dz.U. z 2024r., poz. 311 z późn. zm.) zwanej dalej ustawą oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeksu postępowania administracyjnego (t.j.: Dz.U. z 2024r., poz. 572) zwanej dalej KPA

z a w i a d a m i a m

że w dniu **09 stycznia 2025 roku** na wniosek **Wójta Gminy Rogowo** z dnia 18 października 2024 roku (wpływ do Wydziału Budownictwa: 21.10.2024r.) została wydana decyzja Starosty Rypińskiego **nr 1/2025/ZRID** o zezwoleniu na realizację następującej inwestycji drogowej pn.: „**Rozbudowa drogi gminnej w miejscowości Pręczi**”

Działki objęte inwestycją:

obręb ewidencyjny 0017 Pręczi, jednostka ewid. 041203_2 Rogowo gmina

- działki nr ewid. 45, 40 – istniejący pas drogowy,
- działki nr ewid. 44/2 (44/3, 44/4),

Jednocześnie informuję, że z treścią w/w decyzji strony mogą zapoznać się w Starostwie Powiatowym w Rypinie, ul. Warszawska 38 w pokoju nr 107 w godzinach pracy urzędu.

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości na stronie internetowej BIP Starostwa Powiatowego w Rypinie, na stronie internetowej BIP Urzędu Gminy na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Rypinie i Urzędu oraz w prasie lokalnej.

Zgodnie z art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego (t.j.: Dz.U. z 2024r., poz. 572) zawiadomienie stron uważa się dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia t.j. ukazania się obwieszczenia o wydanie w/w decyzji.

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego w Bydgoszczy za pośrednictwem Starosty Rypińskiego w terminie 14 dni od zawiadomienia stron o jej wydaniu.

Telefon: (54)280-01-51 (wew. 107)

znak: WB.6740.1.11.2024

Z up. STAROSTY
inż. Ewa Smykowska
Kierownik Wydziału Budownictwa

DWUTYGODNIK REGIONU
RYPIŃSKIEGO

CRY

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 3600 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
sobie prawo do ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada
za treść zamieszczonych ogłoszeń.

CRY

Bezpieczni nie tylko w ferie

RYPIN/POWIAT ▶ Tuż przed feriami, w piątek 17 stycznia w Rypińskim Centrum Sportu odbyła się II edycja Bezpiecznych Ferii – wydarzenia adresowanego do dzieci i młodzieży, zorganizowanego przez Starostwo Powiatowe w Rypinie we współpracy ze służbami mundurowymi i miejskimi instytucjami

W trakcie Bezpiecznych Ferii uczestnicy obejrżeli pokaz ratownictwa wodnego z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu przeprowadzony przez strażaków oraz pływaków z Uczniowskiego Klubu Sportowego Sejwal. Na stoisku Komendy Państwowej Straży Pożarnej w Rypinie można było zobaczyć wyposażenie i sprzęt, jakiego druhowie używają podczas akcji ratowniczo-gaśniczych, poznać zasady udzielania pierwszej pomocy, przeprowadzić resuscyta-

cję krążeniowo-oddechową na fantomie wyposażonym w system oceny jakości uciśnięć oraz uzyskać odpowiedzi na pytania dotyczące pracy strażaka i zasad bezpieczeństwa.

Przy cieszącym się dużym zainteresowaniem stoisku Komendy Powiatowej Policji można było porozmawiać z funkcjonariuszami o przepisach ruchu drogowego, a także sprawdzić swoją wiedzę, rozwiązując test.

– Przygotowany został również tor przeszkód, który trzeba

było pokonać przy założonych algorytmach. W ten sposób można było przekonać się, jak jest niebezpiecznie na drodze, kiedy porusza się po niej nietrzeźwa osoba. Rozdawaliśmy także dzieciom odבלaski i tłumaczyliśmy, jak ważne są dla ich bezpieczeństwa. Podczas tych spotkań nie zabrakło pytań o służbę w policji. Funkcjonariusze opowiadali, kto może zostać policjantem i tłumaczyli jak wygląda proces rekrutacji. Nasze działania mają na celu podniesienie świadomo-

ści oraz poziomu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży i są realizowane w codziennej służbie – tłumaczy asp. sztab. Dorota Rupińska, rzeczniczka prasowa Komendy Powiatowej Policji w Rypinie.

Również przy stoiskach Wojsk Obrony Terytorialnej i Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej można było poruszyć kwestie dotyczące zwracania uwagi na potencjalne zagrożenia.

Organizatorami Bezpiecz-

nych Ferii był samorząd powiatu rypińskiego, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Rypinie, ochotnicze straże pożarne z naszego powiatu oraz Rypińskie Centrum Sportu, Komenda Powiatowej Policji w Rypinie, Wojska Obrony Terytorialnej, Powiatowa Stacja Sanitarnej-Epidemiologicznej, Uczniowski Klub Sportowy Sejwal.

(jd)

fot. Powiat Rypiński

Rypin/Powiat

Strażackie podsumowanie roku

W środę 15 stycznia w Centrum Aktywności Społecznej odbyło się uroczyste podsumowanie działalności za ubiegły rok Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Rypinie oraz ochotniczych straży pożarnych z naszego powiatu.

Podczas spotkania komendant PSP w Rypinie, bryg. Dariusz Łęgosz przedstawił prezentację podsumowującą działalność jednostki w mijającym roku. Następnie druhowie z poszczególnych komórek organizacyjnych KP PSP omówili szczegółowo swoją pracę, przedstawiając m.in. statystyki dotyczące interwencji, zmiany kadrowe, inicjatywy na rzecz bezpieczeń-

stwa mieszkańców oraz wydarzenia edukacyjne i profilaktyczne. Jan Pankowski – prezes zarządu rypińskiego oddziału powiatowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych podsumował z kolei działalność OSP w powiecie. Podkreślił, że praca ochotników to nieocenione wsparcie dla służb ratowniczych i niezastąpiona pomoc w codziennym dbaniu o bezpieczeństwo

obywateli.

Nie obyło się też bez przemówień, podczas których osoby zabierające głos podkreślały znaczenie współpracy straży państwowej z ochotniczą, a starosta Jarosław Sochacki wręczył nawet druhom podziękowania, wyrażając uznanie za ich zaangażowanie w niesienie pomocy mieszkańcom powiatu. Przedstawione zostały również

plany na ten rok, obejmujące rozwój współpracy, organizację szkoleń oraz inwestycje w nowoczesny sprzęt ratowniczy.

W spotkaniu uczestniczyli m.in.: zastępca komendanta wojewódzkiego PSP st. bryg. Artur Przybylski, starosta Jarosław Sochacki, dyrektor wykonawczy oddziału wojewódzkiego ZOSP RP Piotr Tomaszewski, prezes ZOSP RP w Ry-

pinie Jan Pankowski, komendant Straży Miejskiej Janusz Szwanowski, wójt gminy Wąpielsk Beata Gabryszevska, wójt gminy Brzuze Jan Koprowski, wójt gminy Rogowo Zbigniew Zgórzyński, wójt gminy Rypin Janusz Tyburski, komendant rypińskiej policji insp. Paweł Bartoszewski oraz komendanci gminni, prezesi i naczelnicy jednostek OSP.

(jd), fot. Powiat Rypiński

Więcej osób skorzysta ze świadczenia wspierającego

REGION/KRAJ ▶ Od 1 stycznia osoby, którym wojewódzki zespół ds. orzekania o niepełnosprawności ustalił potrzebę wsparcia na poziomie od 78 do 86 punktów, mogą składać wnioski o świadczenie wspierające. Natomiast osoby z najwyższą punktacją mogły ubiegać się o świadczenie od stycznia 2024 roku

poziom potrzeby wsparcia-punktacja	wysokość procentowa renty socjalnej	kwota od 1 marca 2024 r. do 28.02.2025 r.
70-74	40% renty socjalnej	713,00 zł
75-79	60% renty socjalnej	1 069,00 zł
80-84	80% renty socjalnej	1 425,00 zł
85-89	120% renty socjalnej	2 138,00 zł
90-94	180% renty socjalnej	3 206,00 zł
95-100	220% renty socjalnej	3 919,00 zł

Osoby z niepełnosprawnością, które ukończyły 18. rok życia, mogą ubiegać się o świadczenie wspierające, pod warunkiem posiadania decyzji wojewódzkiego zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności (WZON), w której liczba punktów została ustalona na poziomie uprawniającym do przyznania tego świadczenia. Wprowadzono trzy progi punktowe, które uprawniają do świadczenia od 2024, 2025 i 2026 roku.

– Od 2024 roku prawo do świadczenia wspierającego przysługuje osobom, które w decyzji WZON uzyskały od 87 do 100 punktów, a także tym, które zdobyły co najmniej

70 punktów i spełniły dodatkowy warunek: ich opiekun otrzymywał z organu gminy świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy lub zasiłek dla opiekuna – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

– Od stycznia bieżącego roku więcej osób skorzysta ze świadczenia wspierającego. O to świadczenie mogą ubiegać się osoby z wynikiem od 78 do 86 pkt. Natomiast osoby, które otrzymały od 70 do 77 pkt, mogą składać wnioski o wsparcie dopiero od 2026 roku – dodaje rzeczniczka.

Ile wynosi świadczenie wspierające

Wysokość świadczenia wspierającego obliczana jest jako procent renty socjalnej w zależności od ustalonego poziomu potrzeby wsparcia. Może wynosić od 40 do 220 proc. renty socjalnej. Maksymalną kwotę świadczenia, czyli 220 proc. renty socjalnej – aktualnie 3919 zł otrzymają osoby, którym WZON w decyzji określił potrzebę wsparcia na poziomie od 95 do 100 punktów. Minimalną kwotę świadczenia tj. 40 proc. renty socjalnej, aktualnie 713 zł otrzymają osoby, jeśli potrzebę wsparcia określono na poziomie od

70 do 74 punktów. Wraz z marcową waloryzacją wysokość świadczenia wspierającego zostanie podwyższona z urzędu, bez konieczności składania wniosków.

Jak i kiedy złożyć wniosek do ZUS-u

Osoby, które posiadają ostateczną decyzję wojewódzkiego zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności o potrzebie wsparcia, mają 3 miesiące na złożenie wniosku do ZUS-u o ustalenie prawa do świadczenia wspierającego. Wówczas Zakład przyzna je z wyrównaniem od dnia, od którego WZON ustalił upraw-

niającą liczbę punktów potrzeby wsparcia lub od daty wskazanej przez wnioskodawcę. Jeśli wniosek wpłynie po tym terminie, to świadczenie będzie przyznane od miesiąca złożenia wniosku do ZUS-u. Wniosek o świadczenie wspierające (SWN) można złożyć wyłącznie drogą elektroniczną przez: PUE /e-ZUS, portal Emp@tia lub bankowość elektroniczną. Osoby niepełnosprawne nie muszą same składać wniosku. W ich imieniu taki wniosek może złożyć pełnomocnik lub przedstawiciel ustawowy (np. opiekun prawny).

(red), fot. ZUS

Region/Kraj

ZUS uruchomił kalkulator renty wdowiej

ZUS udostępnił kalkulator, który umożliwi osobom uprawnionym do renty wdowiej wyliczyć szacunkową wysokość łączonych świadczeń, czyli renty rodzinnej po zmarłym małżonku oraz własnej emerytury lub renty. Narzędzie wskaże, który wariant wypłaty będzie najkorzystniejszy.

Od 1 stycznia można składać wnioski o tzw. rentę wdowią. Formularze o symbolu ERWD przyjmowane są zarówno w wersji papierowej, jak i elektronicznej przez PUE/eZUS. – Nie ma potrzeby spieszyć się ze złożeniem formularza. Wypłatę renty wdowiej uprawnione osoby otrzymają najwcześniej od lipca, pod warunkiem złożenia wniosku do końca lipca oraz spełnienia wszystkich wymaganych warunków – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych na swojej stronie internetowej zus.pl udostępnił specjalny kalkulator, który pomoże wyliczyć szacunkową wysokość łączonych świadczeń, czyli renty rodzinnej po zmarłym małżonku oraz własnego świadczenia, takiego jak emerytura czy renta z tytułu niezdolności do pracy. – Wdowy i wdowcy, którzy mają prawo do renty rodzinnej oraz własnego świadczenia, mogą zdecydować się na wypłatę całej renty rodzinnej oraz 15% swojego świadczenia lub odwrotnie. Warto jednak pamiętać, że od 1 stycznia 2027 roku procent wypłacanej kwoty

z drugiego świadczenia wzrośnie do 25%. Dzięki kalkulatorowi można określić, który wariant wypłaty będzie najkorzystniejszy oraz jaką kwotę ZUS wypłaci od lipca – dodaje rzeczniczka.

Wysokość sumy świadczeń ustalonych w zbiegu nie może przekraczać trzykrotności kwoty najniższej emerytury (obecnie 5342,88 zł brutto). W przypadku, gdy łączna kwota świadczeń przekroczy tę wartość, zostanie ona pomniejszona o wysokość tego przekroczenia.

Wyniki, które Klient uzyska w kalkulatorze, mają charakter sz-

cunkowy i nie mogą stanowić podstawy do jakichkolwiek roszczeń.

Komu ZUS będzie wypłacał świadczenie w zbiegu z rentą rodzinną

Renta wdowia będzie przyznawana na wniosek, pod warunkiem spełnienia określonych kryteriów. Wnioskodawca musi osiągnąć powszechny wiek emerytalny, który wynosi 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn. Ponadto należy posiadać prawo do dwóch świadczeń, w tym renty rodzinnej po zmarłym małżonku, pozostawać we wspólności małżeńskiej do dnia śmierci współmałżonka, nie być obecnie

w związku małżeńskim oraz nabyć prawo do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż przed ukończeniem 55. roku życia przez kobiety i 60. roku życia przez mężczyzn. Warto zaznaczyć, że wdowa powinna mieć co najmniej 55 lat w chwili śmierci współmałżonka, natomiast wdowiec musi mieć przynajmniej 60 lat.

Prawo do wypłaty renty wdowiej przysługuje jedynie po śmierci ostatniego małżonka i wygasa z dniem poprzedzającym zawarcie nowego związku małżeńskiego przez osobę uprawnioną.

(red)

Pobiegnij tropem wilczym

WYDARZENIE ▶ W niedzielę 2 marca w Rypinie, podobnie jak w wielu miejscach w Polsce i za granicą, biegacze uczestniczący w Biegu Tropem Wilczym pokonają główną trasę długości 1963 metrów. W 1963 roku zginął Józef Franczak ps. Lalek, uważany za ostatniego partyzanta polskiego podziemia niepodległościowego i antykomunistycznego, stąd taki dystans. Poza tym można wybrać trasę długości 5 km oraz 5 km plus 1963 metry

Bieg ma charakter symboliczny. Nie jest prowadzony pomiar czasu ani klasyfikacja miejsc. Pierwszych 200 osób, które zapiszą się do biegu, otrzyma pakiety startowe, w których jest medal i materiały promocyjne.

„Zamiast nagrody za niezłomną służbę dla ojczyzny dostawali surowe wyroki. Nie doczekali się medali. W hołdzie wyklętym będziemy umieszczać ich na naszych biegowych medalach. Od tego roku zaczynamy łączyć medale z każdej edycji, by utworzyć z nich poczet niezłomnych. Każdy następny medal będzie częścią większego obrazka. W awersie stworzymy peleton biegaczy, który będzie się każdego roku wydłużał. Rewers natomiast, będzie miejscem na wizerunek jednego wyklętego każdego roku.

Zaczynamy od Inki. Każdy następny bohater to niespodzianka kolejnych edycji.

Elementy będą się łączyć jak puzzle, tworząc wspólną, dwustronną płaskorzeźbę” – informują organizatorzy wydarzenia.

Na rewersie tegorocznego medalu jest portret Danuty Siedzikówny, pseudonim Inka. Historia tej zamordowanej

niespełna 18-letniej dziewczyny przytłacza. Inka była sanitariuszką i łączniczką w jednym ze szwadronów Łupaszki dowodzonej przez ppor. Zdzisława Badocha, ps. Żelazny. 20 lipca 1946 r. została aresztowana przez funkcjonariuszy UB i osadzona w więzieniu

w Gdańsku. Po torturach skazano ją na karę śmierci na podstawie oskarżenia, w którym zarzucano jej udział w związku zbrojnym, mającym na celu obalenie siły władzy ludowej oraz mordowanie milicjantów i żołnierzy Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Oskarżano Inkę m.in. o nakłanianie do rozstrzelania dwóch funkcjonariuszy UB podczas akcji szwadronu Żelaznego w Tulicach pod Sztumem. W przesłanym siostrzym grypście z więzienia Danuta Siedzikówna napisała: „Powiedzcie mojej babci, że zachowałam się jak trzeba”. Inka nie zwróciła się z prośbą o ułaskawienie do ówczesnego prezydenta Bolesława Bieruta. Zrobił to za nią jej obrońca. Bierut z prawa łaski nie skorzystał. Danutę Siedzikównę zabił strzałem w głowę 28 sierpnia 1946 roku dowódca plutonu egzekucyjnego. Żołnierze z tego plutonu tak strzelali, żeby w Inkę nie trafić.

Zapisać się do udziału w XIII Biegu Tropem Wilczym Pamięci Żołnierzy Wyklętych można na stronie: <https://rypin.formularze.org/e-formularz/1594.html>.

(jd), fot. Facebook /tropemwilczym.pl

Gmina Wąpielsk

Ferie bez nudy

W poniedziałek 20 stycznia rozpoczęły się ferie. Część uczniów wyjechała na zimowiska, natomiast ci, którzy zostali w domach, chcieliby jakoś ciekawie spędzić ten czas odpoczynku od nauki. Z pomocą pospieszyły gminy i niektóre instytucje.

Urząd Gminy Wąpielsk dla swoich młodych mieszkańców przygotował interesującą ofertę na dwa tygodnie ferii. Pierwszego dnia, na rozgrzewkę, dzieci śpiewały, tańczyły, kolorowały obrazki, grały w planszówki i robiły zakładki do książek. Zajęcia prowadziła Marcelina Świniarska, a Koło Gospodyń Wiejskich z Półwieska Małego nakarmiło uczestników frytkami i pączkami. Dwa dni później – w środę 22 stycz-

nia obchodzono Dzień Babci i Dzień Dziadka w hali sportowej w Radzikach Dużych. Na koniec pierwszego tygodnia – w piątek 24 stycznia zaplanowano dwugodzinny seans filmowy z popcornem i watą cukrową.

Na drugi tydzień ferii organizatorzy przygotowali nie mniej atrakcji. W poniedziałek 27 stycznia dzieci będą się uczyć pieczenia kruchych ciasteczek i przyrządzania gorącej

czekolady. Warsztaty poprowadzą panie z KGW. Co się stanie z przygotowanymi frykasami? Na pewno się nie zmarnują. W środę 29 stycznia będzie bal karnawałowy. W ostatni dzień ferii w gminie Wąpielsk – w piątek 31 stycznia zostanie zorganizowany turniej szachowy.

W poniedziałek 3 lutego dzieci wrócą do szkoły i zaczną odliczać dni do wakacji.

(jd), fot. UG Wąpielsk

Rypin

Tworzą filmy o Rypinie

Od poniedziałku do środy (20-22 stycznia) w Miejsko-Powiatowej bibliotece Publicznej odbywały się warsztaty animacji filmowej „Poklatkowo”. To jedna z ofert zajęć rypińskiej księżnicy z okazji trwających ferii zimowych.

Zajęcia z dziećmi prowadziła doświadczona animatorka Magdalena Bryll. Uczestnicy warsztatów dowiedzieli się jak powstają filmy animowane w technice poklatkowej, przygotowali scenariusz i scenografię. Efektem końcowym będzie film animowany, którego tematem przewodnim jest Rypin, obchodzący w tym roku 680-lecie nadania praw miejskich.

We wtorek z uczestnikami warsztatów, prowadzącą zajęcia i dyrektorem Miejsko-Powiatowej Biblioteki Publicznej Markiem Taczyńskim, spotkał się burmistrz Rypina Paweł Grzybowski. Obserwował proces tworzenia animacji, a także życzył uczestnikom twórczej pracy i sukcesów w realizacji filmu.

(ak), fot. nadesłane